

INLEIDING

Deze publicatie dient drie doelen:

1. In de eerste plaats om de familie van Henk Wijnbeek te bedanken. Zijn 3 kinderen en 6 kleinkinderen hebben aangegeven dat opa Henk Wijnbeek echt de enige deskundige filatelist in de familie was. Maar 40 jaar na het overlijden van Opa Wijnbeek in 1985 hebben zij besloten de verkoop van zijn enorme verzameling op te dragen aan de Posthoorn.
2. Die verkoop dient natuurlijk zo gunstig mogelijk voor de nabestaanden te verlopen. Daarom laat ik in de volgende pagina's afbeeldingen van zegels en series zien, die mijns inziens voor veel verzamelaars interessant zijn. De collectie Wijnbeek is zeker niet compleet, zelfs binnen een serie ontbreken soms diverse waarden, maar vreemd genoeg vaak de goedkope zegels. Wij komen zelfs bladen zonder zegels tegen die alleen zijn gekalligrafeerd. Kalligraferen was nu eenmaal zijn hobby. Niettemin kwalificeer ik de verzameling als een topcollectie.
3. Mijn derde doel is dat ik hoop dat filatelisten goed kennisnemen van de superieure opzet van zijn collectie. Al die informatie is nog eens iets anders dan een blad uit een Davo of Leuchtturm album waarop niet meer te lezen is dan de landsnaam en het jaar van uitgifte.

Jan Kluit- Koog aan de Zaan februari 2026

Het dagboek van een Topcollectie

In de 2^e helft van 2025 werd de Posthoorn door opeenvolgende nalatenschappen, waarvan de verkoop geen uitstel duldde, genooddaakt om de leden te verzoeken even geen kavels in te leveren. Hieraan heeft iedereen zich keurig gehouden. Maar op onze bijeenkomst van **2 oktober** vroeg Jan de Boer of ik eens naar een afbeelding van een albumblad op zijn telefoon wilde kijken. Verbijsterend!

Afgezien van de gekalligrafeerde tekst viel mij ook de mooie tekening van die watermerken op. Volgens Jan had de eigenaar twee soortgelijke albums en wilde hij deze wel aan ons laten zien. Ik zwichtte en op **7 oktober** kwam Jan met de eigenaar Arie den Butter bij mij thuis.

Als de verdere tekst de familie Wijnbeek betreft, is deze tekst cursief weergegeven.

Arie den Butter was gehuwd met een dochter van Henk Wijnbeek uit Amsterdam en hij werd in 1961 na zijn militaire dienst in de Firma Wijnbeek opgenomen. Arie zou het tot 1998 bij Wijnbeek uithouden. Wijnbeek werd op 22 augustus 1902 geboren en was naast ondernemer ook een man die uitblonk in diverse dingen die hij aanpakte. Zo hield hij zich bezig met boekbinden, fotografie en modelspoorbouw. Henk groeide op in een fraaie woonwijk in Bussum in de Burg. 's Jacoblaan 29 en ging daar naar de HBS. Voor ons is van belang dat hij zich al op jonge leeftijd diepgaand interesseerde

in de filatelie, een perfect kalligraaf was en dat hij het niet schuwde om een bestaand en algemeen aanvaard concept om te gooien.

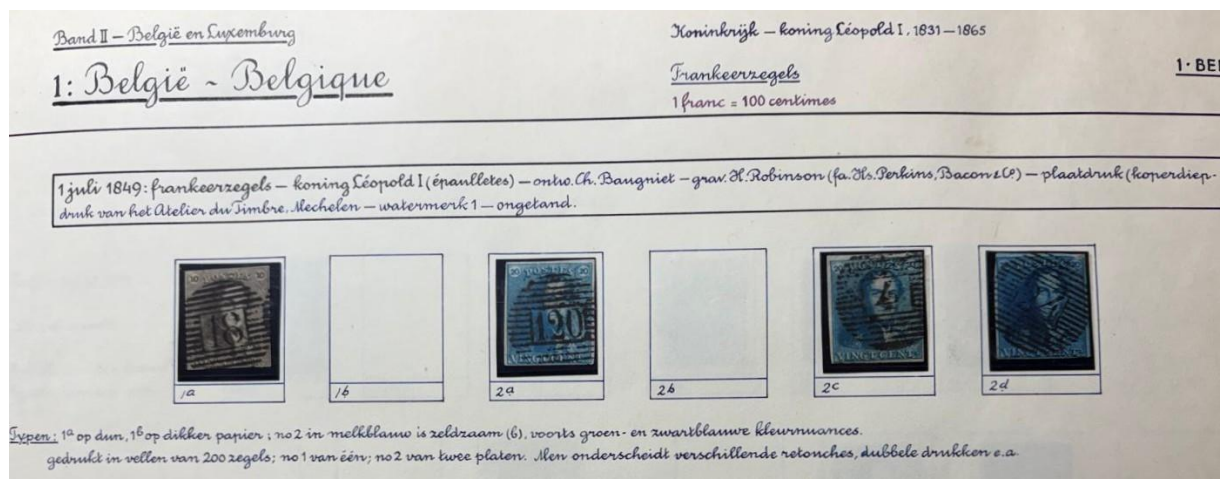
Als we het laatste punt als eerste oppikken: de bekende albums van Davo, Leuchtturm, Lindner etc. zijn nagenoeg allemaal identiek: hoog 30 cm, breed 25 cm en de dikte van een album was maximaal 4 cm. Deze albums wegen zo'n 2½ kg. De twee boeken van Wijnbeek waren 37 cm hoog: 34 cm breed en 8 cm, dik. Het zwaarste album woog 8½ kg! Daarnaast werden de albumbladen met een ingenieus en gepatenteerd systeem in de band geklemd. De albums zijn te dateren in de jaren zestig van de vorige eeuw, maar verkeren dankzij een solide kunststof bekleding in perfecte staat.

De vertegenwoordiger voor deze Kalamazoo albums was de Firma Dekker uit de Rapenburgerstraat 175 in Amsterdam. De inhoud van de albums was:

1. België, Belgisch Kongo en Luxemburg;
2. Denemarken, IJsland, Groenland en Finland

Op de bekende Davo albumbladen blijft de tekst beperkt tot de naam van het land en het jaar van uitgifte. Wijnbeek gaf op elk blad een reeks informatie die nauwelijks is op te sommen maar o.a. op de volgende scans te zien is.

Boek 1: België

België was een koninkrijk onder koning Leopold van 1831 tot 1865; de valuta was 1 franc = 100 cts.

De ontwerper, de graveur, de drukker, plaatdruk, de watermerken etc.

Na het overlijden van Leopold in 1865 nam Leopold II het koningschap over. In 1909 werd Albert op 34-jarige leeftijd de nieuwe koning. Hij sleepte België de eerste wereldoorlog door.

In 1928 verscheen een serie met een toeslag van 100% voor de wederopbouw van de abdij "Orval" in een oplage van 110.000 zegels.

Vijf jaar later zien we een tweede serie voor de Orval (zie boven), waarbij de toeslag is verhoogd tot 400% en er uitsluitend complete series werden verkocht. De oplage daalde tot 17.700 series.

Vanaf 1879 gebruikt België spoorwegpakketzegels zoals hierboven. Zegels met de duidelijke zeshoekige station stempels hebben de voorkeur.

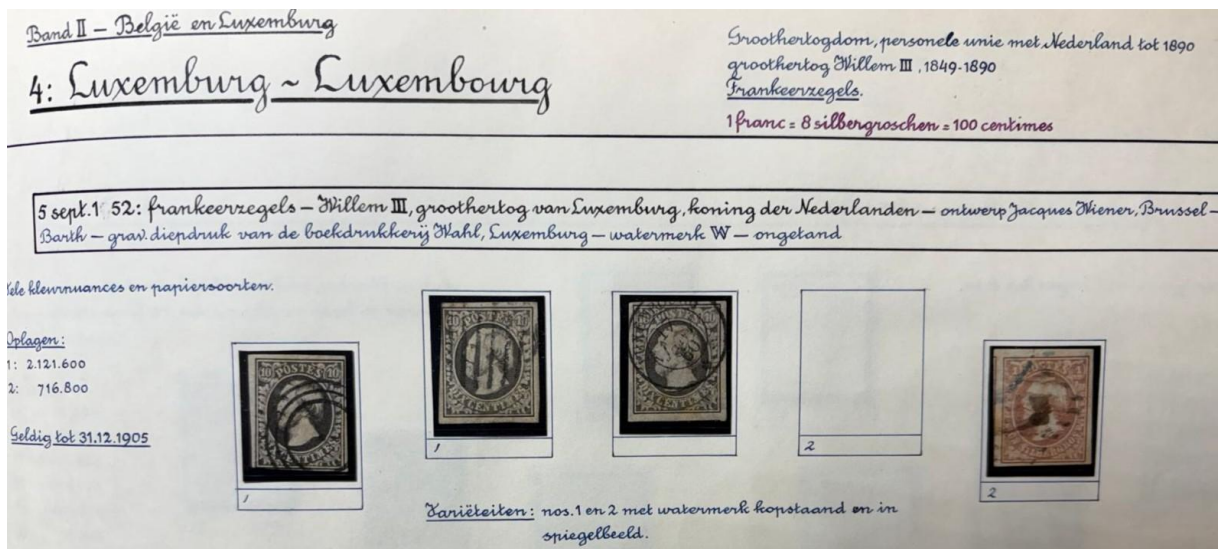
Op 16 januari 1920 kregen de Belgische zegels in bezet Eupen en Malmedy een opdruk in Duitse valuta. De zegels bleven geldig tot 19 maart 1920. Een oplage is helaas onbekend. Helaas, want slechts 2 maanden gebruik in zo'n klein gebied als Eupen kan alleen een minimale oplage opleveren.

Boek 1: Belgische Congo

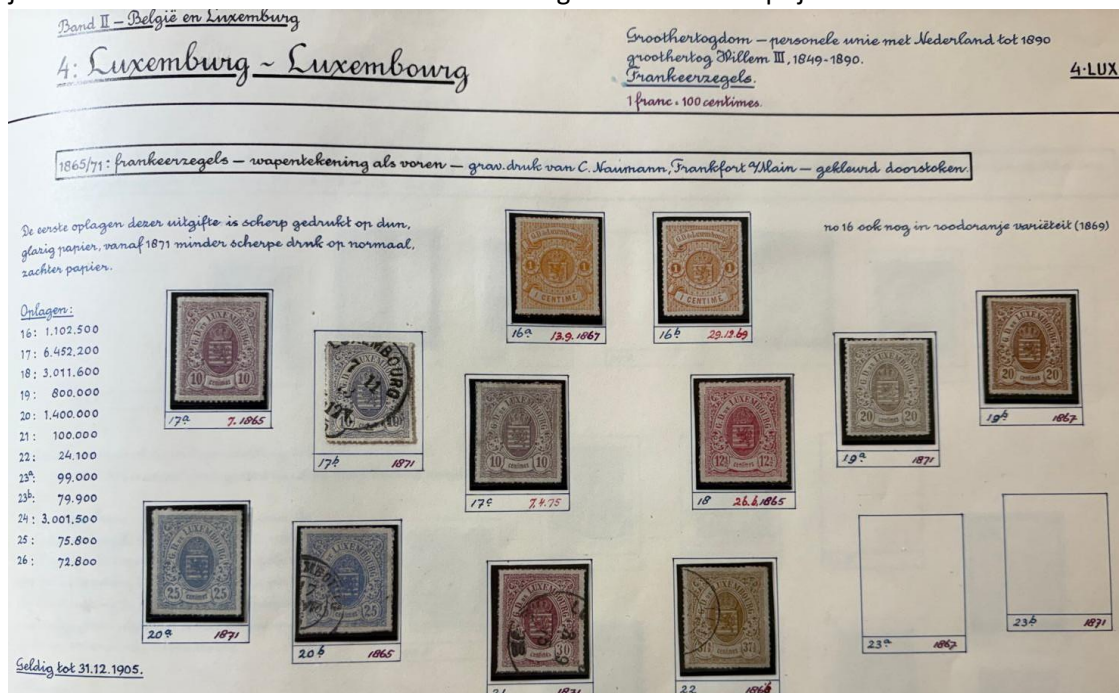
De Belgische Congo is in dit album slecht vertegenwoordigd. Maar deze serie uit 1948 over inheemse kunst is de moeite waard.

Boek 1: Luxemburg

Luxemburg is tot 1890 een Groothertogdom in een personele unie met Nederland onder Groothertog Willem III tot 1890. De franc blijkt onderverdeeld in 8 silbergröschchen = 100 centimes.

In 1865 verscheen weer een serie met het staatswapen. Diverse waarden werden uitgegeven in twee jaren en kennen kleurverschillen die vooral ongebruikt tot fikse prijsverschillen leiden.

In 1935 haalt de serie voor hulp aan geëmigreerde intellectuelen nog geen 10.000 series

Toen ik onder het toezicht oog van Arie den Butter genoeg gebladerd had liet ik mij ontvallen dat die albums België en Scandinavië toch wel een paar duizend Euro op zouden brengen. En toen was Arie weer verbaasd. Hij had kennelijk te horen gekregen dat postzegels bijna niets meer waard waren. Dat zou hij die andere nazaten van Wijnbeek toch eens vertellen. Want Wijnbeek had drie kinderen en die hadden allemaal een of twee boeken uit de nalatenschap gekregen. We namen afscheid.

Op zaterdag 11 oktober hadden we een weekje Oostenrijk in de planning staan. Overdag genoeg te beleven, maar 's-avonds nogal rustig. Kortom die albums van Arie maakten hun eerste buitenlandse reis mee, vergezeld door twee Michel catalogi. Na een paar keer tellen kwam ik op een Michel waarde van ruim €60.000,- en ook kon ik vaststellen dat de kwaliteit van de zegels ver boven gemiddeld was. Waarschijnlijk omdat hoge kwaliteit kort na WO2 nog gewoon was. En dit gold zeker voor die lastige Finnen met die extreem grote tanding.

Ook bleek dat Wijnbeek beschikte over een fikse filatelistische deskundigheid. Ik kwam diverse specificaties tegen, die ik in de normale catalogi niet terug heb kunnen vinden. Tot dusver is het mij niet bekend of Wijnbeek lid was van een of meer Amsterdamse filatelistenverenigingen. Als dat de Amsterdamsche Vereeniging de Philatelist geweest is, dan ben ik ooit samen met Wijnbeek lid van die club geweest. De Philatelist had toen meer dan 2000 leden. Eens per maand vergaderde zo'n 200 man in de grote zaal van de Rode Leeuw aan het Damrak. Ik was lid van 1960 tot mijn verhuizing naar de Zaanstreek in 1967, waarna ik mij bij De Posthoorn aansloot. Ondanks al die deskundige leden en ondanks het grote aantal leden in 1965 heeft de Philatelist haar activiteiten in 2023 helaas moeten staken wegens gebrek aan belangstelling.

Boek 2: Denemarken

Band 7 - Scandinavië

1: Denemarken - Danmark

Koninkrijk - kon. Friedrich VII, 1848-1863.

Frankeerzegels

1 rigsdaler = 96 rigsbankskilling (1854: 1 Rigsdaler = 96 skilling)

1 april 1851: Frankeerzegels - kroon in krans - ondergrond 1/4 hoeken gestippeld, waarde in letters, onderdruk lichtbruin - grav. N. D. Terslew, Kopenhagen - I: druk van Terslew: beeld in boekdruk, onderdruk diepdruk - II: boekdruk (beeld en onderdruk) v. H. H. Thiele - wmk 1-x - ongekand.

no 1 ook met „POST“ nagegraveerd.
tandingen 12 (Kopenhagen) en 13 (Allona): particulier

De onderdruk is bij 1 en 2, eerste oplage, in koperdiep-
druk, duidelijk waarneembaar; bij de latere oplagen in
boekdruk zwak, soms nauwelijks zichtbaar.

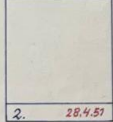
28 april 1851: Frankeerregel - cijfer en waarde op wit fond met krans -
gravure en druk I en II als bij no. 1 - watermerk 1x - ongekand

Plaafout:
2 met gespleten voet.

Oplagen:
1-I : 3.826.400
1-IIa : 7.962.200
1-IIb : 3.972.900
2-I : 101.800
2-II : 377.500

watermerk 1x (1851) 1y (1860) 1z (1902)
„kroon“ in drie verschillende typen.
bij de meeste zegels met watermerk „kroon“ komen exemplaren
met „watermerk letters“ voor. Kroon kopstaand meestal zelden.
Kenteken: nos. 1 en 3-10 hebben als geheim kenteken boven de
posthoorn links onder een cijfer, rechts onder een 5 (loupe!)

De eerste emissie van Denemarken in 1851. Let op de valuta toelichting, de getekende watermerken, de oplagecijfers etc.

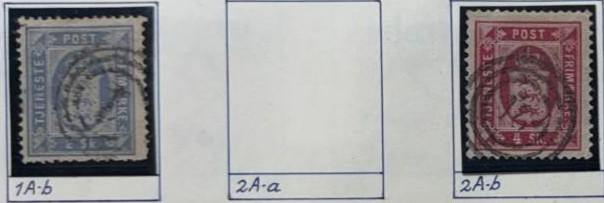
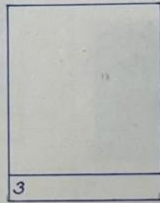
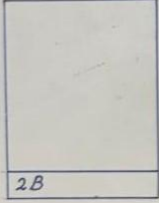
Koninkrijk - koning Friedrich VII, 1848-1863
" Christian IX, 1863-1906
Dienstzegels " Friedrich VIII, 1906-1912
" Christian X, 1912-1947

1 Rigsdaler = 96 Skilling; vanaf 1.1.1875: 1 krone = 100 ore.

7

1: Den. B1

ntw. en staalgravure van Ph. Batz - boekdruk v. H. H. Thiele, Kopenhagen - waterm. 1y - A: 14 x 13 1/2 - B: 12 1/2 (13).

De serie van 1864 verscheen in 2 tandingen, met exorbitante prijsverschillen.

In 1871 verschenen de eerste dienstzegels. Boeiend is de precisie waarmee Wijnbeek 100 jaar troonopvolging aangeeft, maar ook de Rigsdaler die tot 1875 96 Skilling bevat.

Boek 2: Groenland

De tweede serie van Groenland werd in op 1 februari 1945 uitgegeven. Afgezien van Koning Christian X te paard, zijn alle afbeeldingen typisch Groenlands: zeehond, hondenslee, ijsbeer, Eskimo in kajak en een eidereend. Op 5 mei 1945 werd deze serie overdrukt met: DANMARK / BEFREIT / 5 MAJ 1945. Anno januari 2026 vestig ik uw aandacht op het feit dat de serie is gedrukt in NEW YORK.

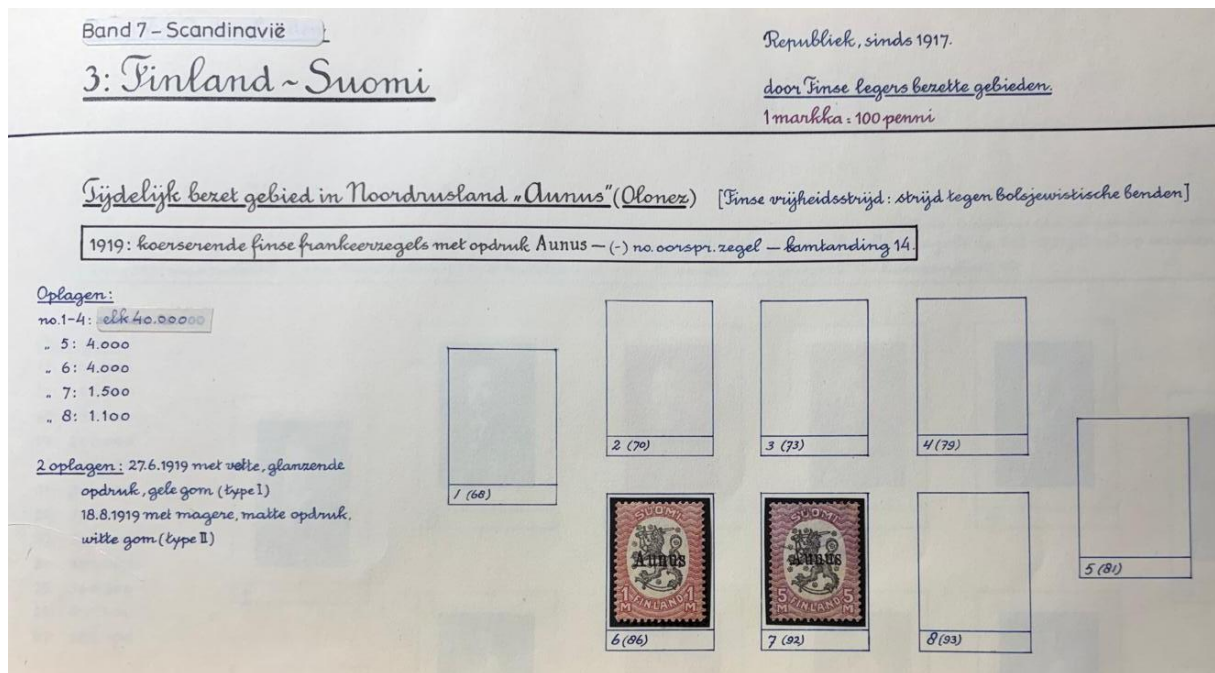
Boek 2: Finland

Vol trots laat Wijnbeek dit zegel uit 1869 zien, om de eenvoudige reden dat alle tanden eraan zitten. Het zegel is getand met perforatie B = korte tongen.

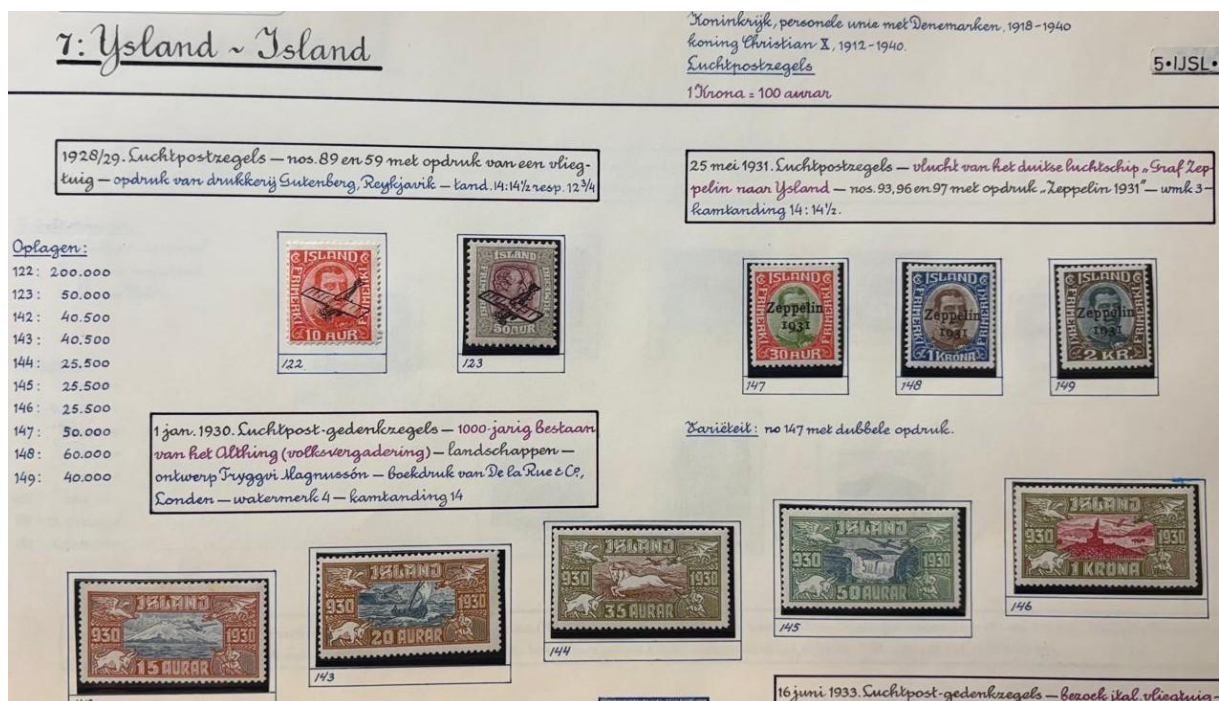
Finland gebruikt van alle andere landen wel een heel bijzondere wijze van tanden met als gevolg dat er de nodige beschadigingen optreden. Wijnbeek laat een paar luxe getande zegels zien, maar toont tevens afbeeldingen van de verschillende tandingen

In 1919 werd door Finland tijdelijk een deel van Noord-Rusland (Aunus) bezet. Voor het postverkeer werden Finse zegels overdrukt met Aunus. Van de laagste waarden werden 40.000 zegels overdrukt, maar van de 5 markka (hier als nr. 7) slechts 1.500 stuks.

Boek 2: IJsland

Een fraaie collectie IJslandse luchtpostzegels uit 1930. W.o. de opdrukken ter gelegenheid van het bezoek van de Graf Zeppelin op 25 mei 1931.

Verder kon ik het niet laten om in onze Hoornblazer van november al melding te maken van deze twee fraaie boeken en van de verwachting dat het er wellicht niet bij zou blijven.

Op 31 oktober meldde Arie den Butter zich opnieuw. Hij had twee andere erven van Wijnbeek gesproken en hun verteld van mijn enthousiasme over de boeken en de verwachte opbrengst. Zo werd de inzending uitgebreid met twee albums van familieleden uit Heiloo en Egmond aan Zee:

3. Nederland (gebruikt) en Indië, Curaçao en Suriname (ongebruikt).
4. Oud Duitsland met de Duitse Staten

Aan het album van Eric Wijnbeek uit Heiloo werden ook nog een aantal stockboeken van zijn eigen verzameling toegevoegd. Bovendien kreeg ik nu ook een bijzonder gevormd sleuteltje waarmee ik die albums moet kunnen openen. Door de waarschuwing van de fabrikant, die behoedzaam gebruik aanraadt, laat ik het sleuteltje nog maar even liggen.

Natuurlijk werden deze twee albums zo snel mogelijk bestudeerd en gewaardeerd. Conclusie: de kwaliteit en de waarde overtrof die van de Belgische en Scandinavische boeken. Deels natuurlijk omdat Nederland en Overzee mij nu eenmaal meer aanspreken. Maar ook omdat ik voor de eerste keer een albumblad zie waarin de zegels van de 1^e emissie 1852 in verschillende platen/ kleuren zijn opgenomen. Daarnaast zijn de Duitse Staten ook zeker de moeite van bestuderen waard.

Boek 3: Nederland gebruikt

Henk Wijnbeek trapt meteen stevig af door de 5 ct. zegels van de 1^e emissie 1852 meteen van 3 verschillende platen met in totaal 9 kleuren op te nemen. De 10 ct. zien we in 3 en de 15 ct. in 2 verschillende kleuren. Van de tweede emissie 1864 waren zowel de zegels van de Utrechtse — als van de Haarlemse druk afzonderlijk opgenomen.

Nog nooit zo'n gedetailleerde opstelling gezien in een algemene verzameling Nederland.

Ongetwijfeld hebben duizenden gelukszoekers de afgelopen 100 jaar dat 5 cents portzegeltje (linksboven) bestudeerd: als de Ne van Nederland zichtbaar was, dan was het bingo en had je die leuke zeldzame kopstaande overdruk. Maar helaas. En toen kwam het boek van Wijnbeek op tafel!

Die foutdruk is natuurlijk fantastisch, maar de keerdrukken zelf zijn ook niet te versmaden. De 10 cent zelfs in gebruikte staat; de 12½ ongebruikt.

1872 Koning Willem III

Band I – Nederland en koloniën

1: Nederland

Koninkrijk – koning Willem III, 1849–1890

Frankceerzegels – gebruikt

1 gulden = 100 cent

1•NED•

1872/88: frankceerzegels – koning Willem III – ontw. beeltenis A. F. C. ten Kate – grav. E. Schilling, Berlijn – ontwerp randen en boekdruk van Joh. Enschedé & Zonen, Haarlem – verschillende tandingen – vervolg op blad A6

Geldig tot 31.12.1899.

Gedrukt in vellen van 200 zegels (20 rijen van 10); n° 29 in vellen van 50 st. (5 r. v. 10)

Papier sterk afwisselend, van zeer dun en doorschijnend tot vrij dik, soms ruw en wollig; verschillende waarden op zwart gestreept of zeer licht blauw getint papier.

Varieëteiten:
ongeland (postfris) zijn bekend: nos. 19, 21, 23, 24, 26, 27 en 29.

Plaatsfonten:
verschillende kleine plaatsfonten (vlekjes, krassen enz.) komen voor.

Jaar van uitgifte:
no. 19: 1872
- 20: 1868
- 21: 1872
- 22: 1875
- 23: 1872
- 24: 1872
- 25: 1868
- 26: 1872
- 27: 1872
- 28: 1868
- 29: 1872

Ontlagen zie blad A-6

Overzicht van de tandingen:

met kleine gaten:

A: lyntand. 14: nos. 19, 24, 29.
B: lynt. 13½ x 14: nos. 19, 21, 23, 24.
C: kamt. 12½: 12: nos. 19, 21, 23, 24, 26, 27.
D: kamt. 11½: 12: nos. 19, 21, 23, 24, 26, 27.¹⁾
E: kamtand. 12½: nos. 19, 21–24, 26, 27.

met grote gaten:

F: lyntanding 14: no. 26.
G: kamt. 13½: 13¼: nos. 19, 21–24, 26, 27.
H: kamt. 12½: 12: nos. 19–28.
J: kamt. 11½: 12: nos. 19, 21–24, 26, 27.¹⁾
K: kamtanding 12½: nos. 19, 21–27.

19A 24A

19B 21B 23B 24B

19C 21C 23C 24C 26C 27C

19D 21D 23D 24D 26D 27D

19E 21E 22E 23E 24E 26E 27E

¹⁾ De tanding 11½: 12 is ontstaan, doordat de perforatiemachine in iedere horizontale rij van 10 zegels de eerste zegel 11½: 12, de overigen 12½: 12 perforceerde; per vel komt de afwijkende tanding dus 20 x voor.

Zie vervolg op blad A6

29.12.1950 - H.W.

Voor de langlopende serie Koning Willem III had Wijnbeek 2 pagina's nodig. Op deze pagina wordt al de nodige informatie over papiersoorten, jaren van uitgifte en tandingen met linksonder zelfs extra uitleg over mijn favoriete tanding 11½:12. Op de volgende pagina in het album vindt u de andere tandingen en o.a. de oplatecijfers.

Boek 3: Nederlands-Indië ongebruikt

Tot dusver heb ik niet kunnen achterhalen waarom Wijnbeek de ongebruikte zegels van de Overzeese Gebieden van Nederland achter Nederland gebruikt heeft geplaatst. Het zij zo!

In 1908 verschenen de frankeerseries met de opdrukken JAVA en BUITEN BEZIT om onderzoek te doen naar mogelijkheden voor een portoverlaging. De 2½ gld is zelfs postfris; een kwaliteit die bij Wijnbeek niet veel voorkomt.

Boek 3: Curaçao ongebruikt

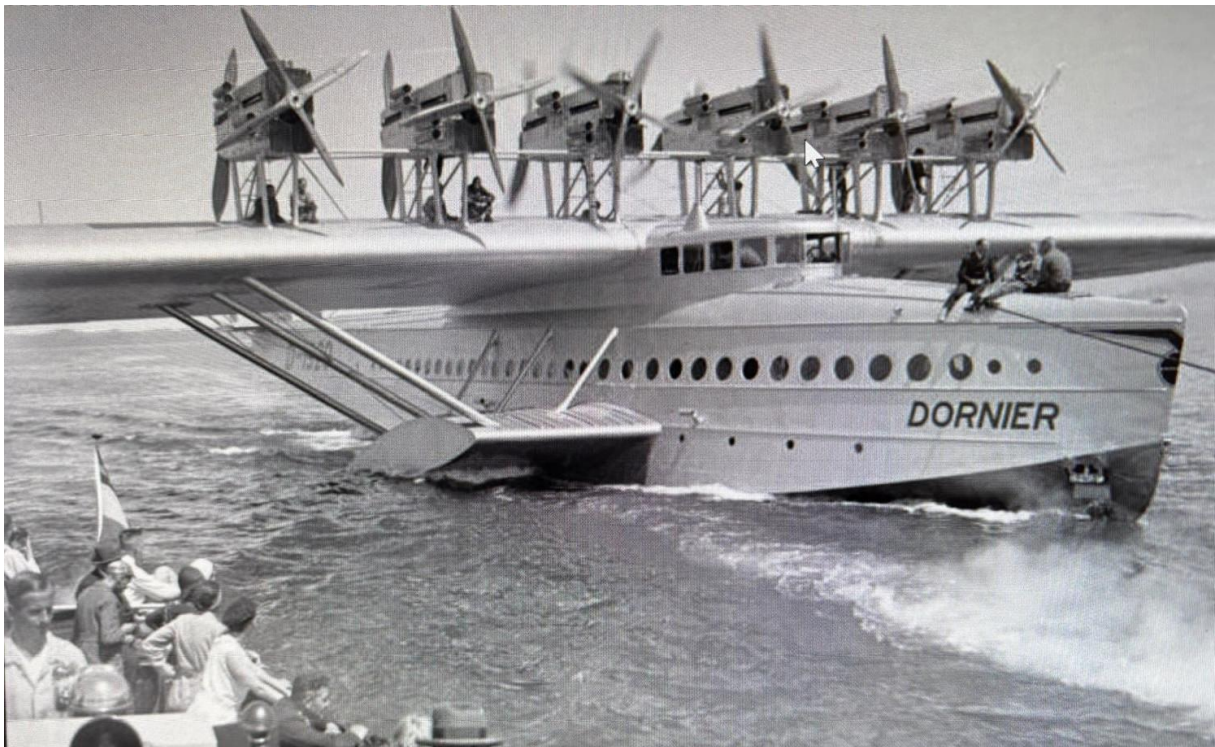
Bij Curaçao zijn de zegels voor het 25-jarig regeringsjubileum van koningin Wilhelmina in augustus 1923 mijn favoriet. Zoals zo vaak bij Overzee blijft de oplage beperkt tot 4.000 series. Merk op dat links onder steeds de datum staat waarop Wijnbeek het blad had getekend, met zijn initialen.

Boek 3: Suriname luchtpost ongebruikt

Heel bijzonder is dat de luchtpostserie van 1930, een jaar later werd voorzien van de opdruk: **Vlucht Do X**. Dit was ter gelegenheid van het bezoek van de Duitse Dornier Douglas X aan Suriname op 13 augustus 1931. De zegels mochten uitsluitend worden gebruikt voor de frankering van met de Do X te

verzenden post. Alle onverkochte zegels werden direct na het vertrek van de Do.X vernietigd. Er werden 4.200 zegels verkocht.

Een zegeluitgifte voor een evenement van één dag lijkt een onzinnige emissie. Toch krijgen we enig begrip voor deze uitgifte als we die bijzondere Dornier bekijken.

10 jaar later, in 1941, verschenen nog 5 waarden van de Mercuriuskop in de Indische druk. Deze serie maakt het qua zeldzaamheid nog bonter dan de Do.X. Oplage slechts 2.000 series, voornamelijk door het lage aantal verkochte zegels van de groene 5 gulden.

Boek 4: Oud Duitse Staten

Baden

1 okt. 1868: frankeerzegels als voren — staatswapen, waarde afgekort KR — grav. Hager — boekdruk W. Haepfer, Karlsruhe — kamtanding 10

23a 23b 24a 24b 25a 25b

1 okt. 1862: portzegels — cijfer — boekdruk als voren op geel papier — kamtanding 10

alle zegels van Baden geldig tot 31.12.1872

goed gecentreerde stukken zijn zeldzaam
plaatfouten:
2: eerste 0 van PORTO gebroken (onderste
rij van het vel)
ook MARKZ en NARKE

P.1 P.2 P.3

gebruikt tot eind 1870

eerst gedrukt op dun papier, P.1 en 2 later op
dikker papier
alle waarden komen met valse stempels voor

De „Landpost-Portomarken“ werden gebruikt voor ongefrankeerde door de Landpost bestelde stukken voor door de ontvanger te betalen briefpost. De zegels behoorden aan de achterzijde van het poststuk geplakt te zijn, komen echter vaak aan de voorzijde voor. Tijdens de omloop tijd niet aan het publiek afgegeven.

Baden gaf zijn eerste zegels uit in 1851. In 1868 verscheen bovenstaande serie 23/25 in alleen de kamtanding 10. Wijnbeek splits deze waarden in a en b. Reden onbekend. De gele portzegels uit 1862 bestaan wel in dik en dun papier.

Beieren

Met de postzegels van de oud Duitse Staten in de diverse variëteiten zijn in dit verhaal eenvoudig vele pagina's te vullen. We beperken ons tot de ongetande zegels van de Vrijstaat Bayern, toen het Koninkrijk van Ludwig III in 1919 eindigde en Bayern een Vrijstaat werd.

Op 25 augustus 1919 verscheen een serie van drie zegels 171/173 met een toeslag van 5 pf. voor de Bayerische oorlogsslachtoffers. Volgens de Michel bestaat de serie ook ongetand (zeldzaam). De Michel maakt geen melding van de serie in kopstaande opdruk, zoals Wijnbeek die hier laat zien onder nr. 171/173 K.

Braunschweig

Band IV - Duitse landen I

1: DUITSE STATEN ~ BRAUNSCHWEIG (F)

Hertogdom - hertog Wilhelm I, 1831-1884

frankeerzegels

1 Thaler = 30 Groschen = 1 Groschen = 10 Pfennige

1861/63: frankeerzegels - wapen - houtsnede Carl Petersen - boekdruk J. H. Meyer op gekleurd papier - watermerk posthoorn - ongetand

variëteiten:

11: schuin gehalveerd

12: kopstaand watermerk

10-12: doorstoken (proef)

watermerk posthoorn

10 1.1.63

11 1.1.61

12 1862

1.10.1865: frankeerzegels - wapen (nieuwe tekening) - gravure H. G. Schilling - boek- en reliëfdruk J. H. Meyer - doorstoken 16

variëteiten:

18: gehalveerd

19: " " " "

alle waarden ongetand uit restanten

17

18 +

19a

19b +

20 +

Eigen postdienst tot 31.12.1867, daarna Norddeutsche Postbezirk, vanaf 1.1.1872 bij het Duitse Rijk

Braunschweig onder hertog Wilhelm 1 gaf in 1861 de ongetande zegels in Silbergroschen uit.

In 1865 volgden de waarden met doorstoken tanding.

Bremen

1: DUITSE STATEN ~ BREMEN (E)

Vrije Hanzestad in de Duitse Bond

1 Thaler (goud) = 3.32 Mark = 72 Grote = 360 Schwaren
22 Grote = 10 Silbergroschen

1855/60: frankeerzegels — stedelijk wapen — ontw. + grav J. C. Hardegen — steendruk G. Hünkel, Bremen op gekleurd papier —

De vrije Hanzestad Bremen gaf in 1856 en 1860 bovenstaande zegels uit. Merk op de door Wijnbeek onderzochte gecompliceerde verdeling van de gouden Thaler.

Hamburg

Eigen postdienst tot 31.12.1867, daarna Norddeutsche Postbezirk tot aansluiting bij het Duitse Rijk op 1.1.1872

1 jan. 1859: frankeerzegels — cijfer op stedelijk wapen — ontw. C. G. Hencke — boekdruk Th. G. Meissner, Hamburg — wmk. slangelij — ongeband

watermerk
slangelij

1864/67: frankeerzegels als voren — boekdruk (10, 11 en 13) en steendruk C. Adler (12 en 14), Hamburg — wmk. slangelij — lijntansing 13½

varianten:

- 11, 12: gehalveerd
- 10: paren verticaal onget
- 11, 12, 18: " " " "
- 15: ongeband uit restanten

In 1864 gaf de vrije Hanzestad Hamburg een frankeerserie in 9 waarden uit. De 9 schilling is zelfs met dit simpele maar wel bekende 4 lijnen stempel een grote zeldzaamheid.

Hannover

Band IV - Duitse landen I

1: DUITSE STATEN ~ HANNOVER (G)

frankeerzegels
1 Thaler = 24 Gulden Groschen / 1 pruis Thaler = 30 silber Groschen van 10

1 • D.

Eigen postdienst tot 20.9.1866, daarna opgenomen in het koninkrijk Pruisen (pruisische provincie)

1950/51: frankeerzegels — omraamd waardechild — ontw. A. Jürgens — grav. J. Fickenscher — boekdruk Culemann, Hannover — op gekleurd papier — wrnk 1 op no 1, wrnk 2 op no 2 — ongetand

watermerk 1

1 1.12.50

2 30.7.51

watermerk 2

1956/57: frankeerzegels als voren met netwerk-ondersdruk — boekdruk Culemann, Hannover — ongetand — pruisische munt

varianten:
10, 11: gehalveerd

8

9

10

11

12 1955

Een fraaie start van Hannover met 2 luxe tekeningen van de watermerken.

HELGOLAND

Band IV - Duitse landen I

1: DUITSE STATEN ~ HELGOLAND (H)

Britse kolonie (1814-9.8.1890) - koningin Victoria, 1837-1901
frankeerzegels
1 Mark Hamburger Courant = 16 Hamb. Schillinge, 1 Sch. = 12 Pfennige

1 • D. St.-I

Deens tot 1814, van 1814-9.8.1890 Britse kolonie met eigen zegels, daarna aangesloten bij het Duitse Rijk

1867/68: frankeerzegels — koningin Victoria van Gr. Brittannië — tekst duits, waarde hamb. schilling — ontw. Wedding — grav. Edward Schilling — boekd en relief blinddruk pruisische staatsdrukkerij, Berlijn — doorstoken 10

Nen onderscheid bij de schillingzegels 3 typen koppen, hoofdzakelijk aan de haarkroet te onderkennen.
no 1 werd in 2 oplagen uitgegeven: type I = drie-vondige druk, koptype I — type II = tweevondige druk, koptype II, letters van schilling langer kleine plaatfouten komen voor

1-I

1-II 7.1868

2

3

4

no 5: uitgevallen

boekdruk:
no 8f: kleur van lijst en medaillon verwisseld (door de post uitgegeven)

no 8c: niet door de post uitgegeven, Berlijn leverde eind dec. 1874, de geldigheid verstreek 15.2.75

de oplagen verschillen in kleur en papier
oplagen (volgens Ohrt): *datum uitg.*
1-I: 20.000 5.1867
1-II: 10.000 7.1869
2: 40.000

1869/73: frankeerzegel als 1-II — 8 oplagen — kamtanding 13 1/2 : 14 1/4

6

1871/73: frankeerzegel als no 2 — koptype III — vi oplagen — boekdruk als v. — kamtand. 13 1/2 : 14

7

Helgoland, deze Britse kolonie sloot in 1873 een contract met de Duitse Post.

1876 nr. 18 met stempel Aus Helgoland über Cuxhaven.

Pruisen

De eerste serie met uitvoerige historische gegevens en een fraaie lauwerkrans als watermerk.

In 1866 uitsluitend geldig in de binnendienst, maar op bijzonder dun kwetsbaar papier.

Sachsen

1 juli 1850: frankeerzegel — cijfer in vierkant — ontw. en boekdruk J. B. Kirschfeld, Leipzig — ongetand

vellen van 20 zegels, 8 afleveringen
vele kleurschakeringen

oplage: 463.118

geldig tot 31.12.1857

29 juli 1851: frankeerzegel — staatswapen — ontw. en boekdruk — ongetand

verschillende oplagen
kleurschakeringen

oplage: 13.650.000

1 aug. 1851: frankeerzegels — koning Friedrich August II — ontw. Ulbricht — grav. en koperdiepdruk C. C. Kleinhold & Söhne, Dresden, op gekleurd papier — ongetand

oplagen:

3: 4.850.000
4: 5.700.000
5: 900.000
6: 2.350.000
7: 1.300.000

fontdruk:

1 vel (120 st) no 3 in de kleur van no 5

Helaas ontbreekt de eerste oranje 3 pf uit 1850, maar de volgende nummers met complete randen maken veel goed.

Thurn und Taxis - Noorden

Band IV - Duitse landen I

1: DUITSE STATEN-THURN und TAXIS (N)

Thurn und Taxische postdienst tot 1867

frankeerzegels

noorden: 1 Thaler = 30 Silbergröschchen (elk 12 Pfennig)
zuiden: 1 Gulden (171 Mark) = 60 Kreuzer (elk 4 Pfennig)

1•

24 maart 1862: frankerzegels — cijfer in vierkant (gröschchen) en cirkel (kreuzer) — andere kleuren — boekdruk C. Naumann, Frankfurt a. M. — ongetand

varianten:

29: gehalveerd

33: aan voor en achterzijde bedrukt

juli 1865: frankerzegels als voren — boekdruk als voren — kleinloos doorsteken 16

De Noordelijke staten frankerden in Thaler = 30 Silbergröschchen

Thurn und Taxis - Zuiden

De Zuidelijke Staten frankeerden met de Gulden = 60 Kreuzer

Wurtemberg

Band IV - Duitse landen I

1: DUITSE STATEN - WÜRTTEMBERG (P)

Koninkrijk - koning Wilhelm I, 1815-1864

frankeervazels

1 Gulden (1.71 Mark) = 60 Kreuzer

Door het verdrag van 22.3.1851 gingen de postrechten van Thurn en Taxis over naar het koninkrijk Württemberg.

1.4.1902: aansluiting bij de Deutsche Reichspost onder behoud van de eigen postrechten. De dienstzegels van de Württ. post werden aangehouden

15 okt 1851: frankteervazels - cijfer in vierkant - gravure middenstuk J. Schuster - boekdruk J.B. Meisler op gekleurd papier - ongekand

vele kleurnuances voor alle zegels van Württ. tot 1875

geldig tot 31.12.1855

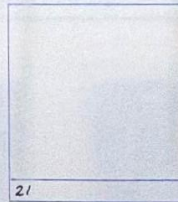
Serie uit 1851 met o.a. de stempels van Nuenstadt a.d.L., Stuttgart en Heilbron

Band IV - Duitse landen I

1: DUITSE STATEN ~ WÜRTTEMBERG (P)

Koninkrijk - koning Wilhelm I, 1815-1888
 koning Karl I, 1864-1891
frankeerzegels
 1 Thaler (1.71 Mark) = 60 Kreuzer

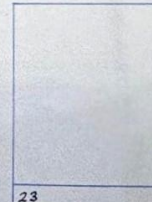
1862: frankeerzegels — staatswapen — boek- en
 reliëfdruk Billettendruckerei der Eisenbahnkom-
 mission op dun papier — kamtanding 10

21

22

23

In de jaren zestig verschenen zegels in kamtanding 13.

Boek 4: Duitse Rijk

Band IV - Duitse Landen I

2: Duitsland ~ Deutsches Reich

Keizerrijk - Keizer Wilhelm I, 1871-1888.
Frankkeerzegels

2 • DUI •

Noorden: 1 Taler = 30 Groschen.
 Zuiden: 1 Gulden (1.71 Mark) = 60 Kreuzer

De „Deutsche Reichspost“ begon haar werkzaamheden 4.5.1871, op de dag van het van kracht worden van de Grondwet van het Duitse Rijk. Zij bediende zich echter tot 31.12.1871 van de toenmalige zegels van het „Norddeutschen Postbezirk“ (zie Duitse Staten, bl. D.St. 35-36), die op de dag van uitgifte van de eerste duitse Reichspost-zegels (1.1.1872) hun geldigheid verloren. In Baden en de Elzas kwamen in Dec. 1871 hier en daar reeds duitse zegels voor. Slechts de nos. 25 en 26 van het „Norddeutschen Postbezirk“ werden opgebruikt. Württemberg behield tot 1.4.1902, Beieren tot 1.4.1920 een eigen postwezen.

De Kreuzer-zegels (zuiden) waren geldig in: Baden-Hessen, Sachsen-Meiningen, Frankfurt (Main), Wiesbaden, Sigmaringen, Koblenz en Schwarzenburg-Rudolstadt.

1 Jan. 1872. Frankkeerzegels - Adelaar met klein borstschild en z.g. „Aachener“ kroon. - Gravure H. G. Schilling, Berlin - Boekdruk (medaillon reliëf) van de Pruisische Staatsdrukkerij, Berlijn. - Papier (bij de eerste oplagen) met zichtbare onderdruk - Kamtanding 13½: 14¼.

Variëteiten:

- ongetand: no 4: Coblenz
 „ 5: Elbogen
 „ 6: Leutenendorf
 no 5: dubbel medaillon
 no 4: gehalveerd III Syke (prov. Hannover) op dienstpost.

Noorden (groschen)

2

3

4

5

6

Zuiden (Kreuzer)

7

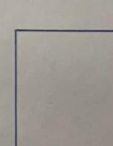
8

9

10

11

Onderdruk:

als bij Nordd. Postbezirk wordt de onderdruk bij behandeling met zwavelwaterstof bruinswart; met chroomzwarte kali geel.

nos. 12 en 7-11 geldig tot 1.1.1875.

nos. 3-6 geldig tot 16.12.1875.

De eerste serie van het Duitse rijk in 1871 met zeer uitvoerige informatie over de oorsprong en het gebruik in het Noorden en Zuiden van Duitsland.

Juni 1872. Frankeervzegels - Adelaar met groot borstschild - grav. en boek. (reliefdruk als

Noorden (groschen)

Variëteit: no 19 gehalveerd te Syke als no 4. — ongetand: nos. 18

29.11.1955 - H.W.

Gedateerd 29 november 1955 H.W. is dit het oudste door Wijnbeek gekalligrafeerde blad en waarin hij de 2^e emissie behandelt.

1931. Luchtpostzegels voor de poolvlucht van de Graf Zeppelin LZ.127 - nos 455, 423, 424 met opdruk - watermerk 2 - kamtanding 14.

Op 10 juli 1931 werd de serie fraaie luchtpostzegels uit 1928 overdrukt met Polarfahrt 1931. Hugo Eckener bracht de Graf Zeppelin in een driedaagse tocht naar Noorwegen en Spitsbergen.

Boek 4: Marienwerder

Na de volksraadpleging van 11 juli 1920 bleef Marienwerder onder het Duitse Rijk

Boek 4: Berlijn

Geldzuivering opdrukken van juni 1948, zie de afbeelding van watermerk 4.

In augustus 1948 verscheen een nieuwe opdruk met posthoorntjes.

De oude bezettingszegels werden op 1 september 1948 overdrukt met BERLIN in zwarte inkt. Op 20 januari 1949 verscheen de opdruk in rode inkt.

Boek 4: Bondsrepubliek

Op 20 juni 1952 verscheen de eerste serie frankeerzegels in de bondsrepubliek. Watermerk 4 komt in diverse standen voor.

Op bijeenkomst van de Posthoorn van 6 november heb ik tijdens de bijeenkomst van de Posthoorn het eerste boek België aan een select gezelschap laten zien.

Op 12 november krijg ik Arie, nu met Els Dommerholt uit Abcoude op bezoek. Els is een kleindochter van Wijnbeek. Tevens blijkt zij de spreekbuis van de familie Wijnbeek te zijn. Zij neemt maar liefst vier albums mee. Twee van haarzelf en twee van een Wijnbeek uit Apeldoorn. Het werd opnieuw een leuk gesprek. Nu ontvang ik:

5. Nederland ongebruikt
6. Andorra en Monaco
7. Gibraltar en Engeland
8. Liechtenstein en Zwitserland.

Met name album 8 Liechtenstein en Zwitserland viel op. Want in tegenstelling tot de eerdere boeken was deze collectie verzameld in een leren band.

Op de binnenkant van de kaft zien we een sticker met enigszins verwarrende informatie: Kalamazoo Los-Bladig Boek voor de Firma Wynbeek & Stantes met zeven jaar garantie.

Voor Holland: Kalamazoo Ltd. Morland & Impey Ltd., Herengracht 242 te Amsterdam. Dir. voor Holland C.A. Redfern met zijn handtekening en tenslotte de datum: **19 mei 1920!** Meer dan honderd jaar oud. Logisch dus dat de leren band wat geschaafd is.

De firma Wijnbeek & Stantes werd in 1894 opgericht door David Wijnbeek. Het bedrijf floreerde zo goed dat David in 1918 besloot zijn zoon Henk vervroegd van de HBS in Bussum te halen en in de zaak aan het werk te zetten. Na het overlijden van David Wijnbeek in 1933 werd de zaak voortgezet als Wijnbeek & Zonen (Henk en Frits). Het bedrijf verhandelde metalen, gereedschappen en sanitaire artikelen na import uit vooral Duitsland. Hiertoe werd het mooie en 1.600 m2 grote kantoorgebouw aan de Keizersgracht 127 in Amsterdam aangekocht. Die 1.600 m2 diende voornamelijk voor opslag en showroom van wastafels en toiletputten in verschillende kleuren, douchecabines en badkuipen maar bleek in de oorlogsjaren ook heel geschikt voor onderduikers.

En... voor de filatelie belangrijk: er was in het gebouw ook ruimte voor een behoorlijk kantoor met plaats voor een bureau met een tabakspot, pijpen en lucifers: een tekentafel en een paar flinke kasten voor de albums en stockboeken. Hier werkte Wijnbeek in de stille uurtjes aan zijn postzegelverzameling.

In deze jaren ging het de firma kennelijk voor de wind, want al in 1935 schafte Wijnbeek zich een prachtige auto aan om van Bussum naar het kantoor aan de Keizersgracht in Amsterdam te reizen.

Het werd een Auburn 851 uit 1935 met een open achterzit. Als er in die jaren zo'n auto bij je postzegelwinkel voor kwam rijden, gingen de brandkast en de stockboeken echt wel open.

Helaas werd het bedrijf in 1953 als gevolg van de crisistijd en oorlogstijd geliquideerd. De voorraad

werd verkocht aan W.J. Stokvis. Maar Henk behield samen met zijn zuster Truus wel het pand aan de Keizersgracht, dat zij verhuurden aan W.J. Stokvis. Henk vestigde zich verder als handelsagent in sanitair.

Collectie stamt uit 1922.

Els gaf aan dat zij, samen met haar zuster Renee alle (dus heel veel) pagina's van deze vier albums had gescand. De eerste vier albums van Arie nam ze nu ook mee om te scannen, zodat zij een totaaloverzicht had van de productie van opa Wijnbeek. Namens de familie hecht Els eraan te melden dat Henk Wijnbeek niet pas in 1954 (zoals uit de datering op eerste twee banden bleek) met de huidige collectie begon, maar al op jonge leeftijd, zo vanaf 1922 op zijn 20^e jaar, met verzamelen begon. De in leer uitgevoerde banden blijken inderdaad uit 1920 te stammen. Els heeft delen van dit verhaal onlangs aan haar moeder van 94 jaar laten zien, die bevestigde dat haar vader al heel vroeg met albums in de weer was.

Aanvankelijk bestempelde ik de collectie die Wijnbeek voor 1956 opbouwde als een eenvoudige jeugdverzameling. Inmiddels kom ik van die gedachte terug. De oorspronkelijke collectie moet meteen al hogeschool zijn geweest. Niet in de laatste plaats omdat het Wijnbeek in de jaren voor de oorlog financieel bepaald voor de wind ging. Hij moet een graag geziene klant bij postzegelhandel Auf der Heide zijn geweest.

Volgens zijn dochter Wil heeft Wijnbeek in de oorlogsjaren een deel van zijn verzameling moeten verkopen. Zo'n 10 jaar na de oorlog pakte hij de draad weer op, door de bladen uit de banden van 1920 opnieuw te tekenen en te dateren. Zo wordt het ook begrijpelijk dat de collectie klassiek nauwelijks postfris zegels bevat. In 1920 was postfris nog onbelangrijk. Pas vanaf 1965 werd daar aandacht geschonken.

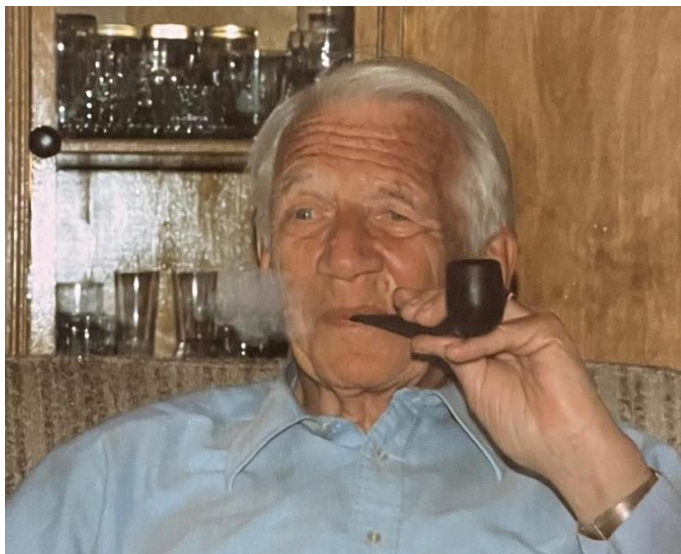
In de collectie Nederland vallen diverse zaken op:

1. portzegels, brandkastzegels, postbewijs, internering, ontbreken. Dit terwijl bij de andere landen, dit soort waarden uitgebreid aanwezig zijn.
2. roltanding ongebruikt ontbreekt, terwijl deze zegels in de jaren 1925-1930 juist in de schijnwerper stonden. Bij de fanatieke verzamelaar Wijnbeek zou je toch zeker de driegaats roltanding mogen verwachten. In de verzameling gebruikt is roltanding wel aanwezig.
3. Een andere grote afwezige is het hele album gestempeld Ned. Indië, Curaçao en Suriname.

Kennelijk zijn bovenstaande manco's de in 1944 verkochte delen uit zijn verzameling. Wijnbeek had daar later zeker zo de smoor over in dat hij het niet over zijn hart kon krijgen deze zegels terug te kopen. Anderzijds weet zijn dochter nog goed dat Wijnbeek op het einde van de oorlog zijn vrouw met een mooie nertsjas verraste.

4. Daarnaast verbaast het mij dat bij de Nederlandse verzameling gebruikt bij het onderdeel portzegels alleen de reeks in de kostbare tanding 11½:12 overduidelijk uit het blad is verwijderd. Echter de datering van het blad is van 1957.

5. Alle albums tezamen omvatten heel West-Europa echter met als grote uitzondering: Spanje en Portugal. Geen idee waarom. Ook de familie reageert verbaasd. Want Henk had Henk jarenlang een mooi vakantiehuis in Spanje. Je zou dus verwachten dat Spanje zijn eerste filatelistische doel zou zijn.

Volgens kleindochter Els werkte Wijnbeek ook aan zijn collectie in het kantoor van zijn bedrijf Wijnbeek Sanitair aan de Keizersgracht 127 in Amsterdam; later in Buitenveldert en vanaf 1973 in de Populierenlaan 59 in Uitgeest. De familie is heel trots op opa Henk en leverde graag een foto van Wijnbeek op 80-jarige leeftijd in, waar hij tevreden aan zijn pijp lurkt.

Hier heb ik op gereageerd met de belofte dat de Posthoorn al eerder het voornemen had om over de collectie Wijnbeek een brochure of boekje samen te stellen en dit in ieder geval uit te reiken aan alle betrokken leden van de familie Wijnbeek en aan

geïnteresseerde leden van de Posthoorn. Verder is het mijn verwachting dat er ook buiten de Posthoorn wel belangstelling voor deze publicatie zal bestaan.

Boek 5: Nederland ongebruikt

De eerste postzegel van Nederland met volle randen en in ongebruikte staat is natuurlijk kostelijk, maar onze aandacht gaat meteen een paar regels omlaag naar dat donker violette kwartje uit 1867, dat enkele jaren geleden in postfris staat op een veiling tot een absolute topprijs voor een Nederlandse postzegel leidde. De NVPH-catalogus geeft het zegel postfris nu een waarde van €160.000,- en met plakker €4.200,-. Maar Wijnbeek kreeg zo rond 1950 al zo'n zeldzaam kwartje te pakken zij het met plakker. Voor de specialisten: het is type II in de tanding 12 ¾:11 ¾.

Een andere topper vind ik nog steeds de 5 gulden Prinses Wilhelmina bronsgroen, die als hoogste waarde in juli 1896 verscheen. Of Wijnbeek het anno 1957 erg bijzonder vond dat dit zegel één van de weinige oude zegels uit zijn collectie was die nog in postfris staat was, vraag ik mij af. In de normaal gesproken uitvoerige omschrijving wordt er namelijk niets over vermeld. Van deze 5 gulden werden 34.000 zegels verkocht.

Waar Wijnbeek gedetailleerde informatie niet uit de weg ging is het opmerkelijk dat hij de diverse tandingen in de eerste vier emissies in het album Nederland ongebruikt volkomen negeerde. In Nederland gebruikt haalt hij dit gemis dubbel en dwars in.

Zo vinden we in bovenstaande topnummers toch echt vier verschillende tandingen A,D,G en H, met behoorlijke waardeverschillen in de NVPH-catalogus.

6 sept. 1898: kroningszegel — inhuldiging van koningin Wilhelmina — koningin Wilhelmina — ontw. en grav. beeltenis prof. R. Stang — ontw. ra — grav. rand W. Steeling — koperdiepdruk Joh. Enschede & Zonen, Haarlem — type I — lijntanding 11 1/2 x 11

De oorspronkelijke gravure bevatte niet de waarde, aanduiding 1 GULDEN 1; deze werd later ingegraveerd: type I. Bij de latere uitgifte van 1, 2 1/2, 5 en 10 gld. werd de waarde opnieuw gegraveerd en week van de eerste af door vettere letters van het woord GULDEN: type II. Alleen no 63 bestaat in 2 typen.

Gedrukt in vellen van 25 zegels, 5 rijen van 5

Geldig tot: 31.12.1935

1899-1905: frankeerzegels — koningin Wilhelmina als voren — ontw. gravure en koperdiepdruk als voren — lijntanding A: 11 x 11 — B: 11 1/2 x 11 — C: 11 x 11 1/2 — D: 11 1/2 x 11 1/2

Gedrukt in vellen van 50 zegels, 5 rijen van 10
Alle waarden komen voor in lichtte en donkere tinten (zie ook blad A-12)

Lijntandingen:

11 x 11 : nos. 63-II, 64, 65 en 66	
11 1/2 x 11 : „ 63-I, 63-II, 64 en 65	
11 x 11 1/2 : „ 63-II, 64 en 65	
11 1/2 x 11 1/2 : „ 63-II, 64 en 65	

Oplagen:

63-I : 152.695	
63-II : 9.629.826	
64 : 973.620	
65 : 451.280	
66 : 15.430	

Variteiten:

onderszijde ongetand: no 63-II
rechterszijde ongetand: „ 63-II

Negens een defect aan de perforatormachine werden in okt. 1920 enige waarden frankeerzegels met een nood lijntanding uitgegeven — zie blad A-16.

Een ander albumblad handelt over de kroning van koningin Wilhelmina op 6 september 1898. Uiteraard gevolgd door de 2 1/2, de 5 en de mooie oranje 10 gulden, aangevuld met uitvoerige informatie over data, oplagecijfers, tandingen etc.

Hiervoor zag u vier topnummers op topbladen. Logisch dat Wijnbeek zoveel aandacht schonk aan die kostbare zegels. Maar let op, het blijkt dat Wijnbeek de waarde volstrekt onbelangrijk vond. Want in 1975 maakt hij net zoveel werk van een in 1973 uitgegeven serie, die toen aan elk postkantoor en later in elke winkel voor een paar dubbeltjes te koop was. Een unieke man!

Boek 6: Andorra, frans

Andorra was officieel een: Republique des Vallées d'Andorre, met de Franse franc = 100 centimes als betaalmiddel. Binnenlandse post was portvrij

De eerste zegels van Andorra ontstonden in 1931 door diverse zegels uit Frankrijk met Andorre te overdrukken. Maar helaas is die zeldzame eerste serie niet compleet. Wel wordt ze gevolgd door de geheel complete serie van 24 zegels met landschappen uit 1932. Uiteraard gewoon ongebruikt (met plakker), maar met één postfris uitzondering en nog wel dat hoogst geprijsde paarse zegel met nr.42 van frc 1,75.

Voor de hele collectie Wijnbeek geldt dat als ik bij toeval constateerde dat een zegel postfris was, ik onder dat zegel twee XX in potlood heb geplaatst.

In de voorgaande serie is het hele albumblad opgenomen en kunnen we kennismaken van de werkwijze van Wijnbeek. De eerste regels spreken voor zich en zijn algemeen: landsnaam; status; valuta. Dan de serie in kwestie met jaar van uitgifte; afbeelding; ontwerper; drukvorm; drukker en de tanding. Gevolgd door een beschrijving van de afbeeldingen en de graveur.

Boek 6: Spaans Andorra

In 1929 verschenen de eerste postzegels van Spaans Andorra met inheemse voorstellingen. Onderstaande serie is getand in lijntanding 14. De serie verscheen ook in kamtanding 11½ en 13:12½.

Boek 6: Monaco

In album 6 is het luxe Monaco zeker het bestuderen waard. Op de eerste regel lezen we: Vorstendom-Prins Albert 1, 1889-1922. Dit soort informatie vermeldt Wijnbeek bij elk land met een koningshuis. Maar dan gaat onze aandacht naar de serie oorlogsweduwen en -wezen uit 1919 waarvan er volgens Wijnbeek slechts 3.600 series werden verkocht.

Ook de volgende serie ter gelegenheid van het huwelijk van Prinses Charlotte in 1920 mag er zijn. Helaas is het Wijnbeek net niet gelukt de hoogste waarde van deze serie te bemachtigen. Met een ongekend lage oplage van 1.050 zegels zullen we hem dat vergeven. De negen lagere waarden zien we gelukkig wel.

Band III - Franse landen

3: MONACO

Vorstendom - prins Albert I, 1889-1922

gelegenheidszegels

1 franc = 100 centimes

3

oktober 1914: weldadigheidszegel voor het Rode Kruis - no 23 met opdruk - kamk. 14 x 13½

1919: weldadigheidszegels voor de franse oorlogsweduwen en -wazen - gezicht op Monaco, voorgrond weduwe - ontw. Surand - grav. Jarraux - boekdruk franse staatsdruk - kamkand. 14: 13½

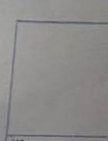
20 maart 1920: weldadigheidszegels voor de bruiloft van prinses Charlotte, kleindochter van de regerende vorst - nos 29-33 met opdruk 20 mars 1920. 34-38 tevens waarde - K: 14: 13½

5 maart 1921: weldadigheidszegels bij de doop van prinses Antoinette, achterkleinkind van de regerende vorst - nos 22, 44 en 45 met opdruk geboortedatum van de prinses, no 48 + waarde - kamkand. 14: 13½

nos 34-36 komen voor met kopstaande c
46-48 verkoopprijs = 3 x nominale waarde

18 febr. 1928: gedenkszegels - filatelistische tentoonstelling in Monte Carlo - prinses Karel III, Louis II en Albert I - ontw. Henry Choffier - gravure dieptdruk franse staatsdrukkerij, Parijs - lijnbanding 12

oplagen:

27: 25.000	37: 15.000
28: 48.000	38: 15.000
29: 31.000	39: 24.550
30: 25.500	40: 33.900
31: 12.000	41: 16.650
32: 9.000	42: 15.450
33: 3.500	43: 1.050
34: 15.000	46: 244.437
35: 15.000	47: 74.650
36: 15.000	48: 35.500
29.12.1975-H.W.	

oplagen: 146.700.000

Wijnbeek mocht dan een perfecte kaligraaf zijn, maar hoe kreeg hij die strakke regels en horizontale en verticale lijnen op de bladen? In één van de albums vond ik de oplossing. Een simpel blad met diepzwarte horizontale en verticale lijnen die onder het te bewerken blad werd geschoven en voldoende doorscheen op het bovenliggende blad. Liniaal, potloden en vlakgum waren niet nodig.

Op **18 november** konden de Posthoorn leden in Wormerveer genieten van het boek Denemarken. Boeiend is de verschillende reacties waar te nemen. Meestal heel lovend maar ook hoorde ik “wat moet ik daar nu mee, aan zo’n bijna compleet boek is niets meer te beleven”. Of: “die enkele manco’s zijn toch onvindbaar en onbetaalbaar en al die gegevens interesseren mij niets”.

Kort na het vertrek van Els Dommerholt stuitte ik weer op die stockboeken van Eric Wijnbeek van 31 oktober. Aangezien de verkoop van die mooie boeken van Wijnbeek nog wel enige tijd zou duren, vroeg ik Arie of die stockboeken buiten de grote albums om, al eerder konden worden verkocht.

Op 21 december kwam er groen licht samen met de banknummers van Eric. Daar ging ik dus eerst mee aan de slag. Voor veilingkavels waren het aardige algemene boeken, maar achterin één van die boeken kwam ik twee interessante brieven tegen. De eerste was een brief van Henk Wijnbeek uit 1981. Hierin vraagt hij Postzegelhandel Auf der Heide te Zeist om een tiental manco’s ter completering van zijn collectie Scandinavië te leveren. Kennelijk was Auf der Heide zijn vaste leverancier. Inmiddels heb ik geconstateerd dat Auf der Heide de meeste zegels heeft geleverd!

Maar de tweede brief was veel spannender. Hier reageert J.C.Auf der Heide S.H.D. op het verzoek van Arie den Butter van december 1985 om de collectie van zijn op 4 oktober 1985 overleden compagnon Henk Wijnbeek te taxeren. Kennelijk trad Arie, als compagnon van Henk Wijnbeek, op als zijn executeur. Volgens het rapport d.d. 11 december 1985 waardeerde Auf der Heide de hele collectie op Nlg. 89.250, -, waarbij elk land afzonderlijk werd benoemd. Het rapport werd (met excuus voor de verlate verzending) verzonden op 25 april 1986. Opmerkelijk is dat de heer H.P. van Uchelen van de firma Auf der Heide opmerkt: “Het doet me plezier U te berichten dat in de tussenliggende periode, december 1985 tot april 1986, de postzegelprijzen over de gehele linie iets zijn aangetrokken. De totale opbrengst bij veiling zou op dit moment dichtbij de f 100.000, - kunnen liggen.” Van Uchelen is gaarne bereid om Arie in de toekomst van advies te dienen. Onvoorstelbaar: in 4 maanden tijd een prijsstijging van ruim 10%.

De heer H.P. van Uchelen van de firma Auf der Heide was een gerespecteerd filatelist. Om deze reden vindt u hierna de gedetailleerde opgave van alle taxaties uit 1986, in Ned guldens:

Band 1 Belgie, Congo en Luxemburg	8.000,-
Band 2 Finland, Groenland, Denemarken en IJsland	8.200,-
Band 3 Nederland (gebruikt) en Overzee ongebruikt	10.300,-
Band 4 Duitse Staten, Rijk en Bondsrepubliek	7.000,-
Band 5 Nederland ongebruikt	10.000,-
Band 8 Liechtenstein en Zwitserland	8.500,-
Band 7 Gibraltar, Engeland, Malta en Ierland	7.500,-
Band 6 Andorra en Monaco	5.000,-
Band 9 Italië, Vaticaan, Napels, San Marino, Triest en de Baltische Staten	5.250,-
Band 10 Frankrijk	7.000,-
Band 11 Oostenrijk, Bosnië en Kroatië	5.500,-
Band 12 Noorwegen en Zweden (verkocht)	7.000,-

Anno 2025 weten we dat april 1986 het absolute hoogtepunt in de prijzen van postzegels is geweest. Zo werd er toen voor de Kerken serie uit 1950 of de nog zeldzamer ITEP uit 1952 (oplage slechts 205.000 zegels) grif f. 100,- neergeteld. Inmiddels – 40 jaar later – zijn deze series overal te koop voor een paar euro's. Een prijsdaling van meer dan 90%! Ook in de aantallen verkochte Fdc's (die Wijnbeek gelukkig nooit kocht) is de teruggang in filatelie goed te zien. In de jaren 80 verkocht de PTT 500.00 covers. In 2025 nog slechts 3.800. Echter omdat Wijnbeek al in 1922 begon de oude waardevolle series vanaf 1852 te kopen, valt zijn waardeverlies per saldo erg mee.

En gelukkig hielden de erven, uit respect voor die fraaie albums die opa Henk in 40 jaar tijd had gefabriceerd, het hoofd koel. Er werd niet verkocht en de albums werden onder de familie verdeeld. De hoogste tijd dus om de stamboom van Henk Wijnbeek te openbaren.

Die laat zien dat Henk Wijnbeek op 15 februari 1927 trouwde met Wietske Forma. Het echtpaar kreeg drie kinderen: Tom, Wil en Vera.

Tom kreeg ook drie kinderen: Eric, Trudi en Monique. Eric, (de stamhouder) zie hierboven: over het derde album en de brief van Auf der Heide.

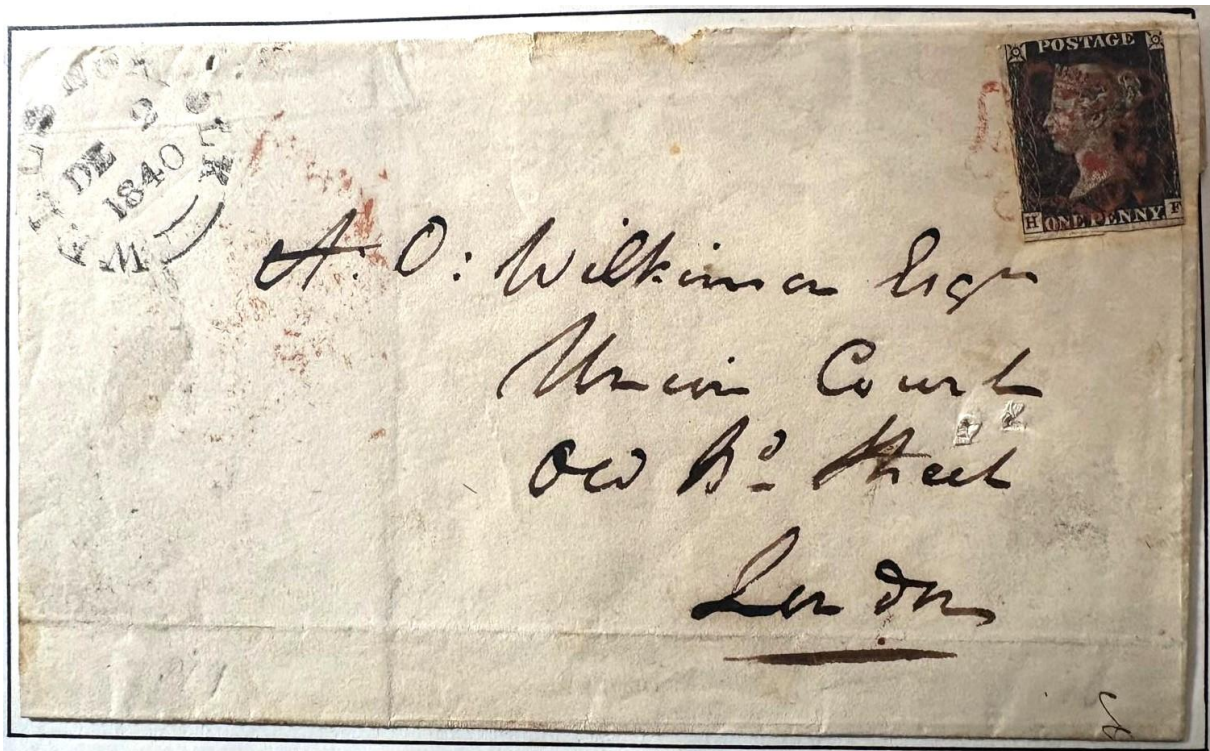
Wil, het 2^e kind van Opa Henk, trouwde met G. Dommerholt. Zij kregen vier kinderen: Elsewiets (Els), Gertjan, Renee en Bart. Wil is inmiddels 94 jaar en volgt de ontwikkelingen van dit boekje op de voet.

Henks derde kind Vera trouwde in 1961 met Arie den Butter. Zij kregen drie kinderen: Kees, Jeroen en Anouk.

Boek 7: Engeland 1840

Op de eerste regel de informatie: Verenigd Koninkrijk van Gr. Brittannië en Ierland; koningin Victoria, 1837-1901. 1pound Sterling= 20 shilling- 1 shilling = 12 pence.

Dan natuurlijk extra aandacht voor Engeland dat op 6 mei 1840 de eerste postzegels ter wereld uitgaaf. Niet door diverse waarden te tonen maar door een complete brief uit 1840 op nemen met het overduidelijke stempel 2 december 1840 en verzonden uit Wells in Norfolk naar Londen.

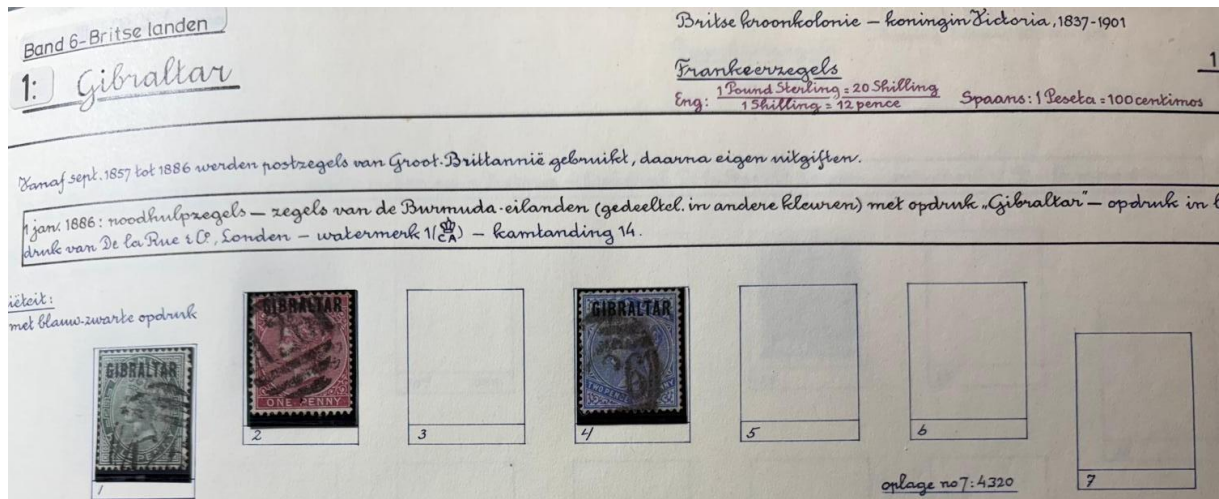

Naast die mooie brief en de vele postzegels, aandacht voor de superieure wijze waarop Wijnbeek de tientallen watermerken die zo kenmerkend zijn voor de Engelse zegels stuk voor stuk weet weer te geven. Dat 4^e watermerk, de kousenband, toont hij zelfs in 3 variëteiten.

Boek 7: Gibraltar

Over Gibraltar schrijft Wijnbeek dat dit een Britse kroonkolonie was die eerst 64 jaar onder koningin Victoria van 1837-1901 functioneerde. Koning Edward VII volgde haar slechts 9 jaar op tot 1910. Van 1910 tot 1936 zien we Koning Georg V. Maar dan breekt een roerige tijd aan. Koning Edward VIII zit van 20 januari tot slechts 11 december 1936, dus nog geen jaar, op de troon. Koning Georg VI sluit af tot hij in 1962 het stokje aan Koningin Elisabeth overgeeft. Evenals Engeland is de valuta 1pound Sterling= 20 shilling- 1 shilling = 12 pence. Maar ook: Spaans 1 peseta = 100 centimos.

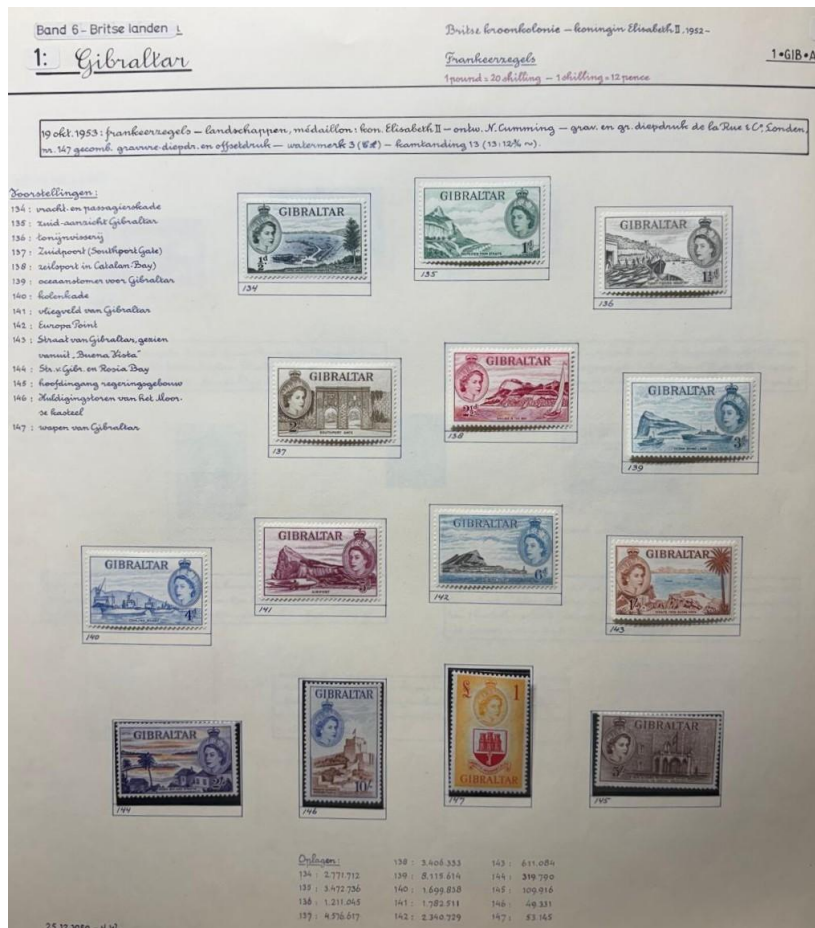

De eerste zegels die Gibraltar in 1886 gebruikte waren postzegels van Bermuda met de overdruk GIBRALTAR. Van 1889 tot 1895 gebruikt Gibraltar zegels in de Spaanse valuta.

Bovenstaande frankeerzegels t/m de £1,- uit 1938-1947 zijn de laatste onder koning George VI.

Na het overlijden van George VI in 1952 betrad koningin Elisabeth II de Engelse troon. Op 19 oktober 1953 verscheen een nieuwe serie frankeerzegels. Wijnbeek schreef in 1959 op de eerste regel: Britse kroonkolonie -koningin Elisabeth II- 1952 -..... Zij zou tot 2022 koningin blijven!

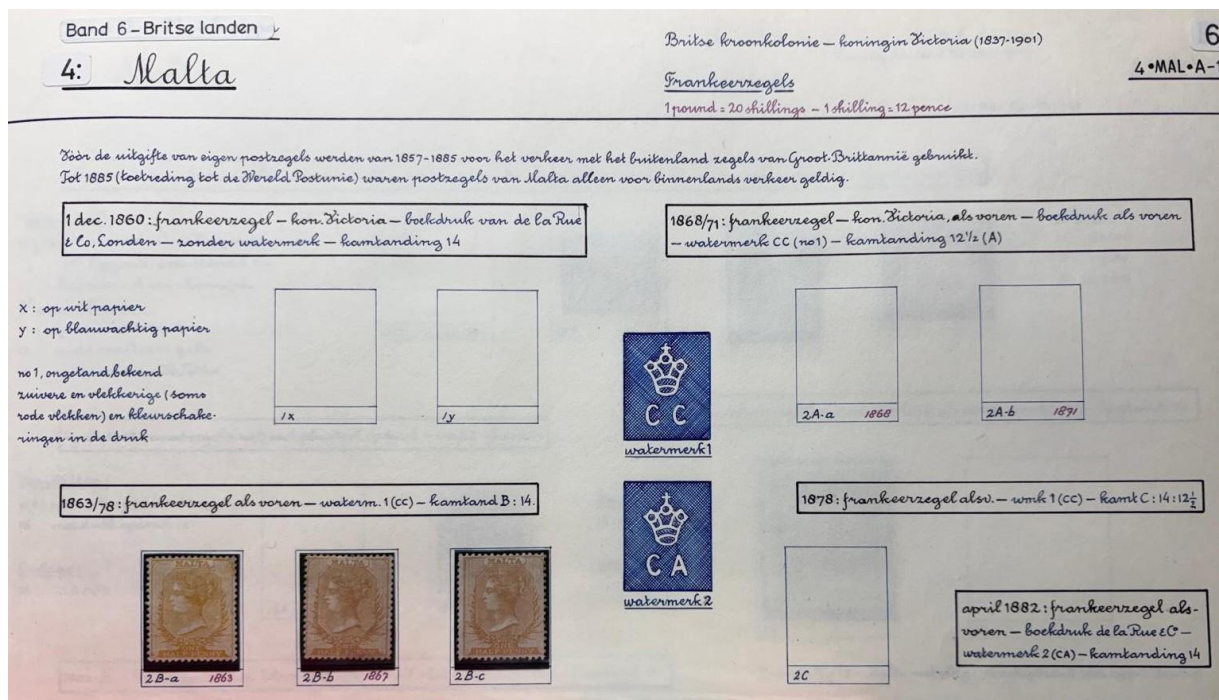
Dit blad tekende Wijnbeek op 25 december 1959 (zie linksonder) onder de Kerstboom. In één serie laat Gibraltar in 1953 alle wetenswaardigheden van Gibraltar zien.

Boek 7: Ierland - Eire

Uiteraard zijn ook de Kanaaleilanden Jersey, Guernsey en Man vertegenwoordigd evenals Noord-Ierland, Schotland, Wales en Ierland. Boek 7 wordt afgesloten met de Britse kroonkolonie Malta.

Boek 7: Malta

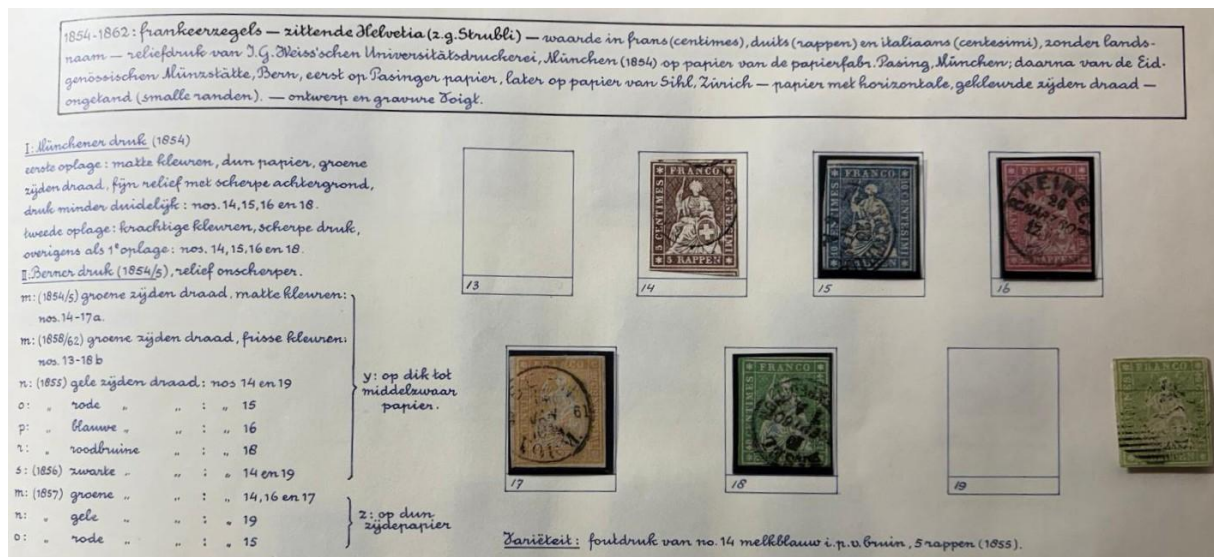
Nr. 2 de ½ pence is in alle drie de tandingen opgenomen. Merkt u verder de mooi gekalligrafeerde watermerken op.

Boek 8: Zwitserland.

Zwitserland wordt door Wijnbeek omschreven als een Republikeinse Bondsstaat (sinds 12 september 1848).

Vanaf 1 oktober 1850 worden door de firma M. Durheim in Bern voor de 3 rayons frankkeerzegels gedrukt in platen van 40 zegels.

Van 1854 tot 1862 zien we de zittende Helvetia (Strubli) waar in het papier een zijden draad is verwerkt in diverse kleuren (zie gedetailleerde beschrijving bij de serie). De zegels zijn ongetand en hebben zeer smalle randen.

Op 30 april 1919 gaf Zwitserland, nog eerder dan Nederland, een luchtpostzegel uit voor de route Zurich-Bern-Lausanne. In 1920 gevolgd door een opdruk op de 30 ct. zittende Helvetia; maar nu voor de route Basel-Frankfurt. Niet alleen de vroege uitgifte maar vooral de schoonheid van de opdruk is bijzonder: een gevleugelde propeller in rode kleur.

Boek 8: Liechtenstein

Liechtenstein is een Vorstendom onder prins Johann II van 1858 tot 1929. Het land had van 1876 tot 1918 een tol- en belastingunie met Oostenrijk. De munt was de Oostenrijkse Krone = 100 heller.

Volgens Wijnbeek werden tot 1912 Oostenrijkse postzegels gebruikt in Liechtenstein. Wij moeten dus op zoek naar Oostenrijkse postzegels met het stempel van Vaduz, Schaan en diverse andere dorpen met een postkantoor in Liechtenstein voor 1912.

Filatelisten halen hun neus op voor de uitgiften Liechtenstein van de laatste 80 jaar en niet geheel onterecht. In verhouding tot de economie en de bevolking verkoopt Liechtenstein sinds 1940 extreem veel postzegels en daar houden filatelisten niet van.

Maar tot 1940 verscheen in Liechtenstein elk jaar slechts één serie. En die zijn zeker het verzamelen waard. Zoals de serie in 1928 ter gelegenheid van de troonbestijging van Vorst Johann II.

Of die kleine serie uit 1933 met drie kleine landschapsafbeeldingen en een oplage van 23.000 series, waarvoor je nu diep in de buidel moet tasten.

Op 23 december bericht Els Dommerholt dat zij met haar zus Renee de nodige scans van de tweede reeks albums had gemaakt, maar bovendien dat er opnieuw een Wijnbeek had besloten zijn album in te brengen. Het werd album:

9. Italië en Vaticaan (met Ital. Staten??)

Dit album en de eerste vier zal zij begin 2026 weer bij mij afleveren.

Uit de gedetailleerde taxatie van Auf der Heide kan ik opmaken welke boeken er ontbreken aan de oorspronkelijke collectie Wijnbeek, (met de waardering anno 1986):

- 10. Frankrijk f. 7.000,-
- 11. Noorwegen f 2.500,- Zweden f 4.500,-
- 12. Oostenrijk f, 3.750,-, Bosnië, Montenegro, Servië, f. 1.000,- en Joegoslavië en Kroatië, f. 750,-.

Een neef van Wijnbeek blijkt zijn collectie in band 11. Noorwegen en Zweden (taxatie f. 7,000,-) al enige tijd geleden te hebben verkocht, toen hij krap bij kas zat. Voor zover bekend bij de familie was de opbrengst een fractie van de taxatie van Auf der Heide.

Op 17 januari 2026 ben ik na enkele WhatsApp contacten met Els, bij haar in Abcoude op bezoek geweest. Boek nr. 9 met Italië, Vaticaan en Kerkelijke Staat was gearriveerd van een neef uit Canada en kon ik nu bewonderen. Een topper! Album 10 met Frankrijk, dat met een speciale bode naar Abcoude was verzonden, heb ik inmiddels ook gezien. Gezien en bewonderd. Deze boeken mocht ik nog niet meenemen. Haar zuster Renee in Eindhoven zou deze, net als de vorige vier in het geheel, dus alle pagina's gaan scannen. De boeken 1 t/m 4 die Els op 12 november had meegenomen om te scannen kreeg ik weer terug, zodat ik deze in dit verslag kon verwerken.

Kortom alleen album 12 is nog niet getraceerd. Els gaat op zoek.

Op 3 februari 2026 komt Els met haar zuster Renee de gescande boeken 9 en 10 bij mij afgeven. Maar ook met het goede nieuws dat de album 12 boven water is. Deze lag bij de moeder van één van de kinderen op zolder op een vergeten plekje. Daartoe in de hele zolder opgeruimd. Dit album gaat natuurlijk eerst met Renee mee, om gescand te worden. De dames hebben het maar druk met opa.

Op 8 februari 2026 vertelde Arie den Butter dat Wil Wijnbeek met de hele familie haar 94'ste verjaardag had gevierd. De ontwikkelingen rond de verkoop van de collectie van opa Henk was een belangrijk onderdeel van de gesprekken geweest.

Boek 9: Italië

Het boek Italië vormt een uitzondering op alle andere. Voornamelijk omdat Italië een samenvoeging is van een grote reeks kleine kerkelijke staten. Tenslotte heeft Wijnbeek kennelijk besloten dat hij de Baltische Staten ook nog wel aan dit boek toe kon voegen.

Band 9 – Ital. landen

Kerkelijke staat – paus Pius IX, 1846-1878

3: OUDE ITAL. STATEN ~ KERKELIJKE STAAT

frankeerzegels
vanaf 1867: 1 lira = 100 centesimi

21 sept. 1867: frankeerzegels – pauselijk wapen in verschillende omlijsting – gewijzigde platen van M. Montarsola – zwarte boekdruk Camera Apostolica op gekleurd, geglaasd papier – ongetand

1867 – 1 lira = 100 centesimi

Modena

Band 9 – Ital. landen

Hertogdom – hertog Frans V, 1846-1859

3: OUDE ITAL. STATEN ~ MODENA

frankeerzegels
1 lira = 100 centesimi

3 • O.IT.ST.-MO

1 juni 1852: frankeerzegels – gekroonde adelaar in kruis – omh. en platen: Rocca, Rinaldi & Algeri, Modena – zwarte boekdruk staatsdrukkerij op gekleurd papier zonder watermerk, no 6 op wit papier met watermerk A – type I met punt, type II zonder punt achter cijfer – ongetand

Op 1 juni 1852 verscheen in Modena de eerste frankeerserie met de gekroonde adelaar in een kruis.

Op 18 maart 1860, dus 5 maanden na de laatste uitgifte sloot Modena zich al aan bij Sardinië.

Er zijn geen gegevens over de aantallen verkochte zegels.

Sardinië

Het koninkrijk Sardinië kende Koning Victor Emanuele II als haar koning van 1849 tot 1878. Deze 2^e serie verscheen in 1855. De 3 lire is wel de hoogste, maar in de filatelie niet de duurste waarde. Maar als de 3 lire kopstaand is gedrukt verandert dat natuurlijk.

1 jan. 1861: frankeerzegels — cijfer — ontw., relief- en boekdruk als voren — ongetand

variëteiten:

16 en 17 met kopstaand middenstuk

17 komt voor

16 met 2 i.p.v. 1

17 .. 1 i.p.v. 2

2 maanden na het verschijnen van deze cijferzegels nam Sardinië de naam van het Koninkrijk Italië aan. Ook nu zijn er geen gegevens over de aantallen verkochte zegels.

Italië voor Napels

febr. 1861: frankkeerzegels – koning Victor Emanuel – steen- en reliëfdruk van F. Makraire, Turijn – ongetand

Uitgifte 1861 van de koninklijke Italiaanse post voor het koninkrijk Napels

Eenheid van Italië – 17.3.1861 Victor Emanuel koning – grondwet van Sardinië geldig voor geheel koninkrijk
Als eerste gemeenschappelijke uitgifte in lire-valuta zijn de Roemerse zegels van Sardinië te beschouwen, die in de meeste staten in omloop waren.

1 maart 1862: frankkeerzegels van Sardinië – koning Victor Emanuel II – boek- en reliëfdruk F. Makraire, Turijn – kamtanding 11½ : 12

Geldig tot 31.12.1863

1 mei 1862: frankkeerzegel – cijfer – boek- en reliëfdruk als voren – ongetand

1 jan. 1863: frankkeerzegel – kon. Victor Em. II – steen- en reliëfdruk als voren – ongetand

11 febr. 1863: frankkeerzegel – kon. Victor Em. II – steendruk als voren – ongetand

waarden 1 en 2 omi: zie Sardinië, blad
Geldig tot 31.12.1863

Variëteit: no 14 met kopst. middenstuk
Geldig tot 28.12.1863

Type II: onderste lijn onder Q onderbroken

Eenheid van Italië 17 maart 1861. Koning Victor Emanuel verklaart de grondwet van Sardinië geldig voor het hele koninkrijk.

Boek 9: Italië

In 1863 zag de serie algemene frankeerwaarden het daglicht. De hoogste waarde, de 2 lire (hier met puntstempel 206) werd nauwelijks gebruikt.

1923 serie voor de sociale verzorgingskas van de nationale militie.

21 oktober 1930, serie t.g.v., de 2000ste geboortedag van dichter Publius Vergilius Mara. De eerste serie met vier luchtpostwaarden.

San Marino

In 1929 verscheen deze prachtige serie nationale symbolen in en oplage van 8.500 series

4 febr. 1932: gedenkzegels — opening van het nieuwe postkantoor te San Marino — postkantoor — grav. diepdruk als voren — waterm. 3 — lijntanding 12.

Oplagen:
 175 : 34.960
 176 : 30.960
 177 : 14.920
 178 : 12.960
 179 : 13.000

Deze serie ter gelegenheid van de inwijding van het nieuwe postkantoor, kreeg 2 jaar later een overdruk voor de filatelistische tentoonstelling.

In 1934 werden de waarden van 1,25 en 2,75 overgedrukt met L 3,70

Triëst – zone A

Op 1 oktober 1947 verscheen deze serie, waarbij Wijnbeek in korte bewoordingen uitleg gaf. Merk ook dat mooi gestileerde watermerk "het gevluegeld rad" op.

De serie 1947 in meer bescheiden opdruk, maar zoals alle Triëst series in oplagen van 200.000 series.

Vaticaanstad

De algemene serie uit 1933 met rechtsonder de lastige Lire 2,- en 2,75. Zie ook het mooie watermerk Sleutels.

In 1935 en 1936 verscheen de serie voor het Internationale juristencongres en voor de katholieke pers.

Boek 9: Baltische staten – Estland

De Baltische Staten zijn kennelijk favoriet van Wijnbeek. Deze bladen zijn allen gekalligrafeerd vanaf 11 mei 1955 en zijn daarmee de oudste in zijn hele collectie!

Verticale opdruk “Aita Hadalist” op de Rode Kruis zegels van 1921.

Letland

De serie uit 1921 is volgens Wijnbeek gedrukt met drie verschillende platen, waarvan hij perfecte afbeeldingen laat zien.

Letland- luchtpost

30 juli 1921: luchtpostzegels — eendekker boven Riga — ontwerp Karl Krause — steendruk van de staatsdrukkerij, Riga — watermerk 4 — A: ongetand B: lijntanding 11 (tanding slecht)

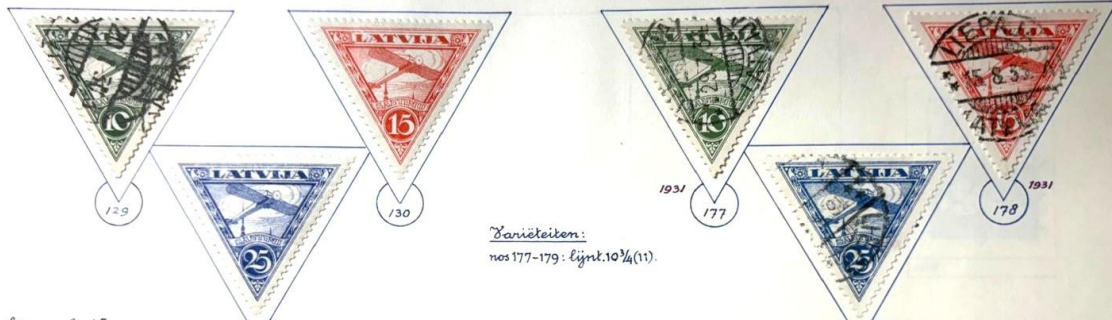
watermerk 4

gotflgijnen met papier-watermerk van A.S. Rigaer Papierfabrieken in Ligat; de letters ACTIEN LIGAT MILLS 1858, welke letters gedeeltelijk op sommige zegels zichtbaar zijn.

Letland gaf zijn eerste luchtpostserie uit in hetzelfde jaar als luchtvaartpionier Nederland 1921.

1 mei 1928: luchtpostzegels als voren — vliegtuig boven Riga — ontw. Karl Krause — steendruk van de staatsdrukkerij, Riga — wm 4 — lijnt. 11½

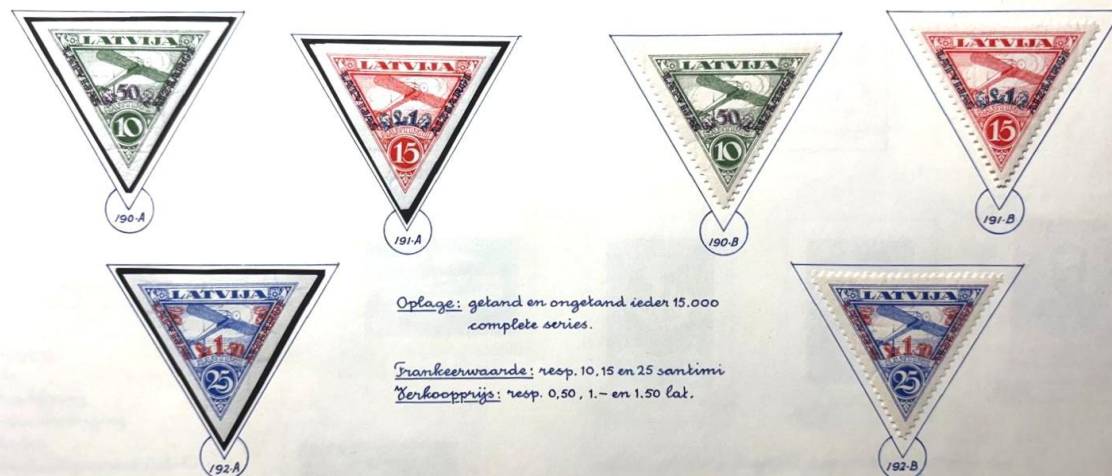
1931: luchtpostzegels als voren — ontw. en steendruk als voren — watermerk 5, normaal en spiegelbeeld — lijntanding 11½

Variëteiten:
nos 177-179: lijnt. 10¾ (11).

In 1928 een vliegtuig boven Riga; in januari 1931 rechts dezelfde serie nu met watermerk hakenkruis.

1931: luchtpost-weldad. zegels voor de zelfverdedigingsorganisatie „Airsargi” (legerreserve) — nos 177-179 in iets andere tekening, met opdruk — steendruk van de staatsdrukkerij, Riga — watermerk 5 (normaal en spiegelbeeld) — A: ongetand — B: lijntanding 11½.

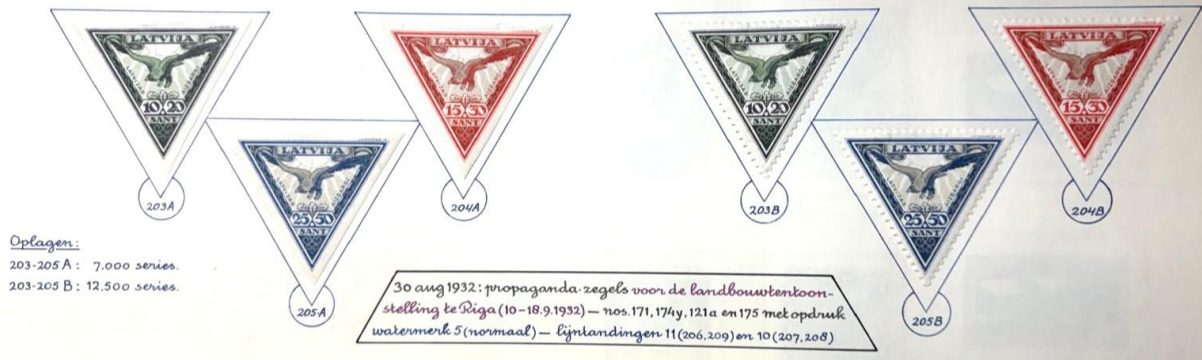

Oplage: getand en ongetand ieder 15.000 complete series.

Frankeerwaarde: resp. 10, 15 en 25 santimi
Verkoopprijs: resp. 0,50, 1.- en 1,50 lat.

December 1931 uitgifte voor de zelfverdedigingsorganisatie Airsargi (de legerreserve) met een zesvoudige toeslag.

17 juni 1932: gedenkzegels — 10 jarig bestaan van „Latvijas Aisargi“, met toeslag voor deze organisatie — vliegende adelaar — ontwerp J. Stenbergs — steendruk van de staatsdrukkerij, Riga — watermerk 5 (normaal) — A: ongetand — B: lijntanding 11.

Juni 1932 serie in een nieuw zegelbeeld voor het 10-jarig bestaan van Latvijs Aisorgi.

7 dec. 1932: luchtpost-weldad. zegels voor het hulpfonds voor verongelukte vliegers (I) — afb. uit de luchtvaartgeschiedenis — ontw. J. Zalkans (210, B. Dzenis (211) en R. Sarrinisch (213, 214) — steendruk van de staatsdrukkerij, Riga — watermerk 5 (normaal) — A: ongetand — B: lijntanding 10 (211, 212) of 11

Voortellingen:

- 210: Ikarus
- 211: Leonardus da Vinci
- 212: Charlière's luchtballon (1783)
- 213: tweedekker van de Gebr. Wright (1903)
- 214: Blériots één-dekker boven het kanaal (1909)

In december 1932 een serie met voor het hulpfonds voor verongelukte vliegers. Ondanks de forse vijfvoudige toeslag toch een oplage van 11.000 series.

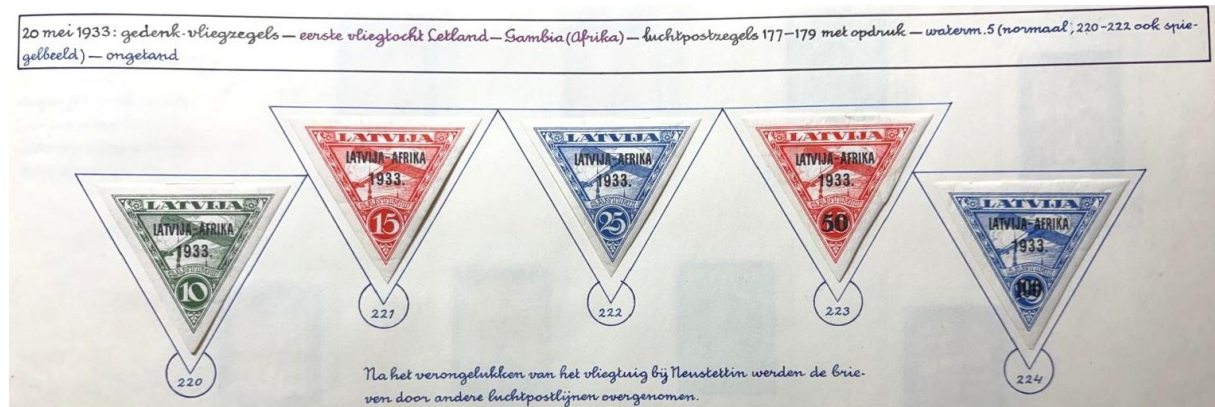
15 maart 1933: luchtpost-weldad. zegels voor het hulpfonds voor verongelukte vliegers (II) — rouwzegels met zwarte rand — steendruk als voren — ontw. van J. Zalkans (215), O. Pladder (216), B. Dzenis (217) en R. Sarrinisch (218) — watermerk 5 (normaal) — A: ongetand — B: lijntanding 11½

Voortellingen:

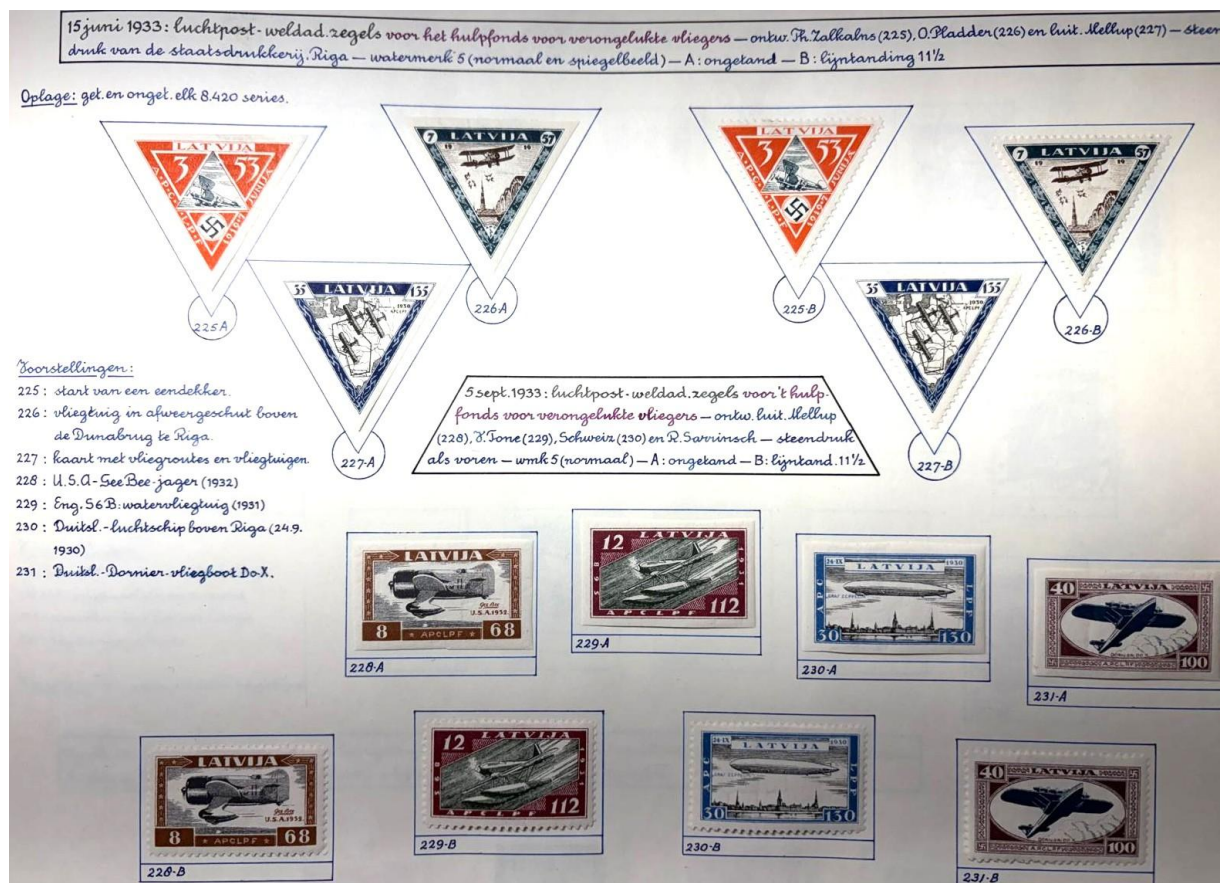
- 215: Ikarus' val
- 216: gedenksteen te Riga: treurende moeder
- 217: vlieger-gedenksteen: adelaar met propeller
- 218: adelaar werpt een kruis op het vlieger-gedenksteen.

In maart 1933 een nieuwe serie nu met een zwarte rouwrand opnieuw met een forse toeslag voor verongelukte vliegers.

Slechts 2930 zegels werden er op 20 mei 1933 verkocht om de 1^e vliegtocht naar Afrika te vieren.

De viering van 20 mei werd in mei en juni gevolgd met 2 uitgaven voor ondersteuning van de in Afrika verongelukte vliegers. Van deze series werden er 10.000 verkocht. Na deze uitgifte werd het erg stil met luchtvaart zegels.

Litauen

31 dec. 1918. Frankkeerzegels; tweede uitgifte van Wilna — rechthoek van cirkels — inschrift als voorin — vette cijfers — boekdruk op grauw papier — get. 11%.

Variëteiten:

4: horizontaal ongetand
6,7,8: dubbele druk

De oudste Litauise munt heet skatikų, met aan het eind een ū. Bij gebrek aan dit letterteken behielp de drukker zich met een omgekeerde h (zie boven de nos. 3, 7 en 8; in één geval met een omgekeerde k (zie no. 5).

In 1918 verschenen in Litauen de eerste meest simpele zegels. Ook de series nadien munten niet uit door bijzonderheden. De oplagen blijven wel aan de flinke kant.

De bladen over Litauen zijn gekalligrafeerd vanaf 11 mei 1955 en daarmee de oudste in deze collectie. Waarom Wijnbeek zijn verzameling juist met Litauen is begonnen is onduidelijk. Volgens Arie den Butter had Wijnbeek Sanitair b.v. in ieder geval geen zakelijke relaties in de Baltische Staten. Een verklaring kan zijn dat de Baltische landen in mei 1940 bij de Sovjet-Unie werden ingelijfd en Litauen filatelistisch een afgesloten gebied was geworden.

16 febr. 1930. Gedenk- en luchtpost-gedenkzegels — 500^e sterfdag van vorst Vytautas Didysis. — meer kleuren-steendruk van de staats-drukkerij te Kaunas — 293-306: zonder watermerk — 307-313: watermerk 3 — lijntanding 14. — 307-313 voor luchtpost.

Maar in 1930 zien we wel een serie gedenkzegels in fraaie afbeeldingen en met een tot 50.000 zegels beperkte oplage.

Centraal Litauen

Het van Litauen afgescheiden Centraal Litauen, rondom de hoofdstad Vilnius, liet in november 1920 de lopende frankээрzegels van Litauen van 1919 van een opdruk voorzien. De oplagen van de lage waarden van deze opdrukken variëren van 2400 tot 13.000 zegels, maar van de nrs. 12 en 13 werden resp. 283 en 360 zegels verkocht.

Ik kan mij van geen enkel land een normale serie herinneren met zo'n kleine oplage. Maar Wijnbeek had hem!

In december 1920 verscheen een definitieve serie. De laatste zegels van Centraal Litauen verschenen in februari 1922. Na verkiezingen in maart 1922 werd Centraal Litauen definitief bij Polen gevoegd.

De laatste serie van Centraal Litouwen kreeg een oplage van 60.000 series.

Boek 10: Frankrijk

De eerste serie verscheen in 1849 maar werd al in 1853 opgevolgd door frankeerwaarden t/m de 1 frank met de beeltenis van Keizer Napoleon. Links heeft Wijnbeek een perfecte afbeelding van de 2 typen weergegeven. De 1 frank (nr. 17b) is een zeldzaam zegel, is links onder net niet aangesneden maar heeft ter compensatie boven een extra breed.

In 1869 verschijnt als hoogste waarde de 5 frank eveneens met de afbeelding van Keizer Napoleon. Het cijfer 5 verschijnt in drie typen. Het zegel van Wijnbeek heeft geen dunne plekken en een uitstekende tanding.

Het blok ter gelegenheid van de Postzegeltentoonstelling in Straassburg in 1927. Type Saerin op gladde ondergrond.

In de jaren 30 zien we jaarlijks een serie met toeslag om de staatsschuld te verlagen (Caisse d'Amortissement).

In 1936 zien we vliegtuigen boven Parijs. De lage waarden halen oplagen van 6 miljoen zegels. De hoge waarde van 50 franc komt 5 maanden later uit en bereikt een oplage van 118.000 zegels. De blauwe 50 franc is gedrukt bij het Instituut de Gravure in Parijs.

Op 18 maart brengt Eis mij boek 12 met Oostenrijk, Bosnië, Montenegro en Servië. Het is weer een klassieker in een lederen band. De landen Joegoslavië en Kroatië blijken in band 12 te zijn opgenomen.

Als eerder vermeld is de band 11 met Noorwegen en Zweden door het familie lid eerder verkocht, Ergo de Wijnbeek collectie is met 11 albums compleet.

Opmerkelijk is wel dat de band 12 met Oostenrijk Joegoslavië en Servië in 1985 door Auf der Heide aanzienlijk hoger werd gewaardeerd dan heden.

Minstens zo interessant is dat op de allerlaatste pagina de gebruiksaanwijzing van deze boeken staat. Echt duidelijk is de gebruiksaanwijzing niet, maar de laatste regel geeft aan: DEZE BINDER MOET LIGGEND BEWAARD WORDEN NIET STAANDE.

De vraag is of dit advies ook geldt voor een postzegelalbum. De Kalamazoo Binder is gepatenteerd in Engeland en andere landen.

Boek 12: Oostenrijk

In 1931 verscheen de koerserende serie landschappen uit 1929 met een opdruk van het Rotary embleem en de tekst Convention Wien 1931. De serie was nog geen 4 maanden geldig voor frankering en bereikte daardoor een beperkte oplage van 50.000 series.

Eveneens in 1931 zien we een serie weldadigheid zegels voor noodlijdende Oostenrijkse dichters. Het doel sprak de bevolking kennelijk niet zo aan. Oplage 65.000 series. Rechtsboven zien we nog het herdenkingszegel voor de dood van Bondskansleer Ignaz Seipel in 1931.

De Federation Internationale de Ski (F.I.S.) hield in 1933 een toernooi in Innsbruck.

Oostenrijk - portzegels

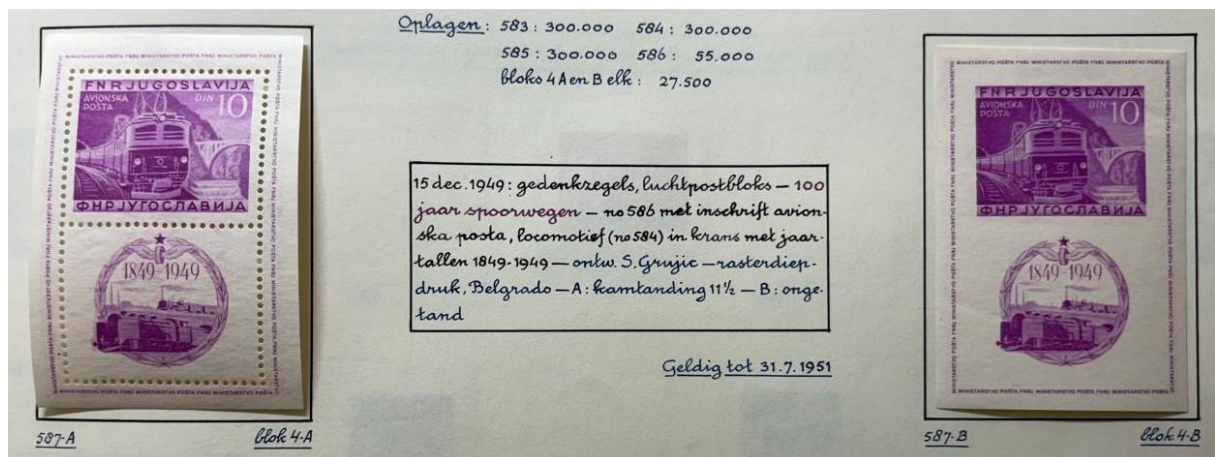

Portzegels mogen zich in het algemeen niet verheugen in grote belangstelling. Echter, als de zegels maar zeldzaam genoeg zijn laten we ze toch zien. Bovenstaand de ongebruikte portzegels in hele schillingen uit 1925.

Boek 12: Joegoslavië

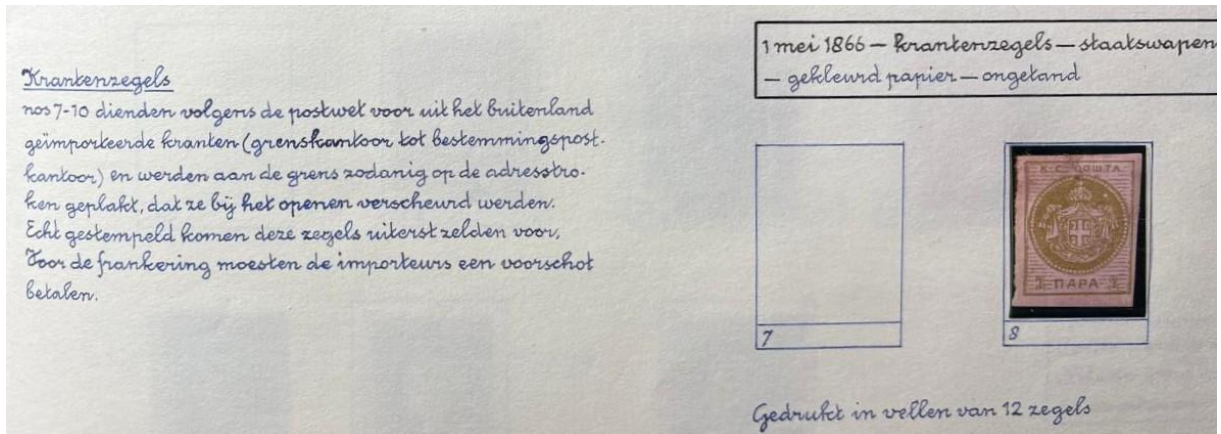
De frankeerserie van 25 januari 1926 werd op 1 november overdrukt in rood-lila met een toeslag voor slachtoffers van hoogwater. In december 1928 werd op de resterende zegels de toeslag middels 4 zwarte kruisen weer overdrukt en als normaal frankeerzegel verkocht.

Het 100 jarig bestaan van de spoorwegen werd in 1949 gevierd met de uitgifte van een serie met oude en nieuwe locomotieven, maar ook met 2 luchtpostblokken, zowel getand als ongetand.

Boek 12: Servië

Servie was tot 1878 een Vorstendom onder Turkse soevereiniteit. Vanaf 1866 verschenen gewone postzegels met de beeltenis van Prins Michael Obrenowitsj III. Maar daarnaast ook krantenzegels voor frankering van uit het buitenland geïmporteerde kranten.

Deze op 1 mei 1866 verschenen krantenzegels werden uitsluitend geplakt op uit het buitenland verzonden kranten en wel precies op de sluitstrook zodat de zegels meteen werden verscheurd. Het getoonde zegel is gedrukt op normaal papier in de kleur donkergroen op lila roze.

Ten slotte:

Nog op en top actief: Nadat Wijnbeek zijn verhuurde pand aan de Keizersgracht had verkocht, kocht hij in 1973 een kantoorpand aan de Populierenweg 59 in Uitgeest en een woon/werk pand aan de Van Nijenrodeweg 917 in Amsterdam Buitenveldert. Dit laatste pand vooral als woonadres. In 1978, bij zijn 25-jarig jubileum, trad Wijnbeek terug uit Wijnbeek Sanitair b.v. en kon hij zich geheel aan de filatelie wijden. Op 24 februari 1981 verzond Henk Wijnbeek vanuit dit adres die brief aan Auf der Heide in Zeist met het verzoek per omgaande een reeks zegels te leveren, die nog ontbraken in zijn banden Brittannië en Scandinavië.

Heel bijzonder.

Inderdaad: als je even terugkijkt op dit verslag mag je het toch echt heel bijzonder noemen wat er in die vier maanden van oktober 2025 tot januari 2026 is gebeurd.

In 1985 overlijdt Henk Wijnbeek en wordt zijn in 60 jaar opgebouwde verzameling van 12 albums verdeeld onder zijn drie kinderen en zes kleinkinderen. Die hebben er in de eerste dagen/weken van 1986 vast wel in gebladerd maar zullen het album daarna op een veilige plaats hebben opgeborgen.

40 jaar later heeft de hele familie Wijnbeek zich verspreid over heel Nederland, maar ook naar Frankrijk en zelfs naar Canada. Dan worden ze in oktober 2025 opgebeld door eerst Arie den Butter en in november door Els Dommerholt en uitgenodigd om hun album aan te bieden aan de veiling van de Posthoorn. En ze deden het allemaal! Heel bijzonder toch!